ARGI DONE
LABURA

IRATXE
Librería Anticuaria
PAMPLONA
M-3

ARGI DONE LABURA

ARGIA'REN ELIZ-LIBURUTXOA

Utzi umeai neregana etortzen

N - 29316
R 16746
ATV12.152

ARGIA'ren IDAZTIAK

ARGI DONE LABUR'A

VITORIA

ARGIA

DONOSTIA
Iñaki Deunaren irarkola
1928

Nihil Obstat

Lic. Petrus de Anasagasti

Censor

Imprimatur

Victoriae, die 28 decembris 1927

Episcopus Victoriensis

†

Sigillum

ITZ-AUŔEA

Aur maitea:

Liburu beŕiren bat eskutaratzen zaizunean, lenbizi egingo dezuna, auŕenetik azkeneraño dakartzkin santuen irudiak banan-banan begiztatzia, izango da, noski. Ume guziena da ori. Baña liburuko ikasgai osasungaŕiak geldi-geldi irakuŕi ta irakurtzen jardutia, a! ori auŕei gogaikaŕi egin oi zaizue.

Bazeñekizu ze ontasun aundik liburu on batian arkitu zenezazken! Liburu on bat irakuŕi zuelako santu egin zan Loyolako Iñazio. ¡Nork daki, ume, zure santutasunaren aziyare eskutan daukazun liburutxo onetan ¿ez ote leiken egon? Aurtxo txikia ziñanean, orduan bai, aingerua ziñan; gaur,

ordea, aingerutasuna galdu ez badezure, galtzeko ařixku aundian ikusten zaitut.

Iñoiz ixpilu baten auŕean egon izan bazera, an zure arpegia ikusiko zenduen; ala ez da?; alaxen begiratzen dio Jaungoikoak zure animari, ta zure anima oŕetan, ixpilu baten auŕean bezela, bere irudi edeŕa ikusten du. Baña begira: aoko luŕiñaren ikutua naikua da ixpiluari edertasuna osoro kentzen ez badiore, beintzat lausotua ta ilundua uzteko. Bada, munduak, deabruak eta jatořizko griña biguŕiak ematen duten kiratsak ere anima edeŕa lausotua utzi lezake, ¡oso il-ta uzten ez badu..! *Liriyuak*, zimuŕtzeko, xomořo baten ikutua naikua du. Alaxen, auŕaren animaren pozoi txaŕak zulaturik, belaskatua ta igertua gelditu liteke.

Oŕegatik, eta zu zeruan ikusteko gogo bizi bizia daukagulako, aur-

txoentzat guziz egokia dan liburutxo au argitaratu degu.

ARGI DONE LABUŔA'k izan bear du zoazen toki guzietara jaŕaituko dizun lagun zintzo ta erakustaḹe ona. Maiz eskuetan artu ta irakuŕi. Galde zaiozu zerurako bidea nondik dan, ta, eskutik artuta bezelaxe, zeruko bidetik eramango zaitu. Aitorketa edo Konfesiyua egitera zoazenian, nondik asi ta non bukatu ez dakizula, pekatuak nola esan eziñ asmaturik burunaste aundik badabiltzkizu, ez estutu: ARGI DONE LABUŔA'k zer egin erakutsiko dizu ta. Aurtxo ona izateko, aingeruen antzekoa bizitzeko, zeru edeŕa irabazteko zer egin bear dezun jakin nai dezu? artu eskuetako ARGI DONE LABUŔA, galde, galde gauz asko, ta ikusiko dezu ezariz-ezaŕiz zenbatxo gauza ikasiko dituzun.

Mutiltxoa bazera, egun edo bi-

yar lege-gizon argia, sendagile yayua, etxegile egokia, arotz, ar giñ, nekazari azkaŕa izatera iritxi ziñezke, baña jakintza ori guziya lur gañean artu ta lurpean bukatzen da. Nexka bazera, izan ziñezke, bear bada, izen aundiko irakaslaria. sukaldari txukuna, esku egokiko jostuna, zernaitarako trebea; baña jakintza oiek guziak, besterik gabe, etzaitue zeruan sartuko. Mundu guziaren jabe egintare, zer dezu zurea beiñ il ezkeroz? Jakintsu guzik baño jakintsugo izan aŕen; zenbat jakingo dezu aŕak eta xomoŕuak, zure buru-ezuŕa beren bizi-lekutzaz artzen dutenian? Aundizki guzik bañore aundizkigo bazera, bein lurperatu ezkeroz, zer zera bestiak baño geiago? Jakintza guzien artean auŕenekoa zerutik datoŕena ta zeruratuko gaituna da. Jakintza ori, bada, ARGI DONE LABUŔA'k emango dizu...

Guzien eskuetara zabaldu dedin, merke, oso merke salgai jaŕi da; ta eginkizun onetan, sinis zaiguzu. zure animaren ona beste irabazpiderik ez degu nai.

Jaunartze ospatsua egin bear dezun egunian, soñeko beŕia ta besoko biribista edo lazo edeŕakin, egun aundi oŕi dagokion bezela, Elizara zoazenian: ¿eskuan liburu eder batek ez al luke ongi emango? Bai, noski; bada egun artarakore atera degu azal edeŕeko eskuliburu guziz apaña. Onela azala ta mamia onak izango ditu.

Ez mutiltxorik ta ez nexkatxorik ez bedi liburu au gabe gelditu. Aur batek izan lezazkean lagunik onenak, zintzo, ta ongiĺeenak auetxek biak dira: ELIZ-DOTRIÑA ta ARGI DONE LABUŔA.

ARGIA

Aur on baten bizi-bidea

EGUNERO

1.—Jeiki ta beriala «Gurutze santuaren» urbedeinkatuarekin egin ondoren, goizeko eskeintza ta eguneroko otoitzak egin itzatzu beti.

2.—Al bada egunero Meza entzun.

3.—Ikastolako jakiñ beaŕak ikasten alegindu zaite.

4.—Jatorduetan aora ezertxo ez eraman auŕetik otoitz egin gabe; eta jan ondorean Jaunari eskeŕak eman.

5.—Jolastu bear dezunean, jolastu zaite, baña mutiḹak mutiḹakin eta nexkak nexkakin.

6.—Lagun gaiztoetatik aldegin.

7.—Eguna Jainkoari pekatuarekin naigaberik eman gabe igaro zazu.

8.—Gauean etxeko guziak bildurik, Eŕosarioa esan. Oitura on au zure etxian galdu bada, zuk zeroŕek beŕiro sartu zazu.

9.—Ez beiñere oyera joan utsegite ta pekatuen barkamena Jaungoikoari, «Jesukristo nere Jauna» esanaz, biotzez eskatu gabe.

ASTERO

1.—Igande ta jai-egunetan Meza osoa entzutea beartua zaude. Ez ordea nolanai entzun baztaŕetara begira ta aldameneko lagunakin izketan.

2.—Igande ta jai-egunetan Meza Nagusi ta Bezperetara zoaz, eta eliz-abestiak ikasi ta kantatu.

3.—Larunbatean aitorketa egitea ta jai-egunetan jaunartzea guztiz on litzaizuke.

4.—Eŕiko Elizan igandetako dotriñ-erakusketa baldin badago, alperkeriz utzi gabe zintzo zoaz.

IL̄ERO

1.—Astero ez bada, il̄ero beintzat zure pekatuak aitortu itzatzu, ta jaunartu-re bai, auŕetik ongi gertu-ta.

2.—Ilaren lenbiziko ostiraletan, toki askotan oi dan bezela, eŕiko ume guztik jaunartze ospatsu edo *komunio jenerala* egiteko oitura bada, zu aietako bat izan zaite.

OTOITZA

Gure indaŕez bakaŕik, Jaungoikoaren laguntza gabe, gauz onik ezertxore ezin genezake egin. Pekatu laŕi edo ilkoŕan il ezkero. eziñ zeruratu liteke iñor; nai-ta-naiez infernura amilduko da. Pekatuan ez erortzeko Jaungoikoaren laguntza bear da. Jaungoikoaren laguntza eskatzen duenak artuko du.

Jaungoikoari zor zaion agurtza emateko, otoitza beaŕekoa zaigu. Beaŕekoa zaigu, gañera, bide zuzenean beti irauteko.

Otoitz egin bear degu, gañera, zeruko Ama eŕukioŕari, etxeko gora-beretan ta eriotzgaraian laguntzaĺe ona dan Jose santuari, nor bere izeneko santu ta Aingeru-Zaindariari.

GOIZEKO OTOITZAK

✠ Gurutze santuaren señaleagatik ✠ gure etsaiengandik ✠ zaitu gaitzatzu gure Jaun eta Jaungoikoa.

✠ Aitaren eta Semearen eta Espiritu Santuaren izenean. Alaxen.

(100 eguneko barkamenak, ur bedeinkatuarekin egin ta).

Gero esazu:

NERE Jaungoiko maitea: kristau onari dagokion bezela gaur bizi nai det; baña zu gabe ezer eziñ nezaken ezkero, lagun zaidazu, Jauna.

Sinispen, itxaropen eta maitasun egintzak.

«Zugan sinisten det, Jauna. Egi utsa zeralako.»

«Zugan daukat, Jauna, itxaropena, Sinisgaria, ta agindutakoa betetzen zintzoa zeralako».

«Maite zaitut, Jauna, On-ona zeralako».

(7 urte ta 7 beŕogeiko barkapenak esan bakoitzean).

Eguneroko eskeintza

JESUS'en Biotz Jaungoikozkoa! Mariaren biotz garbi-garbiaren bitartez eskeintzen dizkitzut gaurko nere otoitz, lan eta nekemiñak egiten zaizkizun txarkerien ordez eta, Zeoŕi beti eskeñiaz, aldarean dauzkatzun asmoetarako.

«Aita gurea»

AITA gurea, zeruetan zaudena: santifikatua izan bedi zure izena: betor gugana zure eŕeinua: egin bedi zure borondatea zeruan bezela luŕean ere. Emaiguzu gaur gure eguneroko ogia: barka zazkiguzu gure zoŕak, guk geren zordunai barkatzen diegun bezela: ez gaitzazu utzi tentazioan erortzen, baizikan libra gaitzazu gaitzetik. Alaxe.

«Agur Maria»

AGUR, Maria, graziaz betea: Jauna da zurekin: bedeinkatua zera zu andre guztien artean, eta bedeinkatua da zure sabeleko frutua Jesus. Santa Maria, Jaungoikoaren Ama, eŕegutu ezazu gu pekatarioen alde orain eta gure eriotzeko orduan. Alaxe.

«Aintza Altari»

AINTZA Aitari ta Semeari ta Espiritu Santuari: Asieran zan bezelaxe, orain eta beti, gizaldi ta gizaldietan. Alaxen.

Lateraz:

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto: Sicut erat in principio et nunc et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

«Kredoa»

SINISTEN det Jaungoiko Aita al guztidun, zeru-luŕen egiĺea, ta bere Seme bakar Jesukristo gure Jauna: Espiritu Santuaren egitez sortu ta Andre Maria Birjiñagandik jaio zana, Pontzio Pilatoren mendean nekaldua, gurutzean iltzatua, iĺa ta obiratna izan zana, inpernuetara jetxi ta irugaŕen egunean iĺen artetik piztu zana: zeruetara igo ta Aita Jauugoiko alguztidunaren eskui-aldetik eseririk dagoana: andik biziak eta iĺak epaitzera etoŕiko dana. Sinisten det Espiritu Santua; Eliza Santu, Katolikua: Santuen alkartasuna: pekatuen barkamena: aragien piztuera, betiko bizitza. Alaxe.

«Salbea»

AGUR, Eŕegiña, Aına Eŕukioŕa: gure bizi, gozo ta itxaropena, agur! Zure deiez gaude Ebaren ume erbeste-

tuok: zuri aiezka, antsiz ta negaŕez negar-eri onetan. Ea bada, itzuli itzazu gure bitarteko on oŕek, itzuli guganá zure begi eŕukitsu oiek, eta erbeste onen ondoren erakus zaiguzu Jesus, zure sabeleko Seme bedeinkatu ori. O Biozpera! O eŕukior! O Maria Birjin gozoa! Otoitz egizu gure alde, Jaungoikoaren Ama Done oŕek, Jesukristo gure Jaunaren aginduak irabaz ditzagun. Alaxe.

Andre Mariari

NERE Ama ta Jabea: oroitu zurea naizela; zaitu ta begiratu nazazu zure gauza ta ondasuna bezela.

Jose Doatsuari

JOSE doatsua, nere zaindari eztitsu maitea: lagun zaidazu.

Norbere izeneko Santuari

NERE izeneko Santua: Jaunari neretzat eskatu, kristau eginbear-guztik ongi bete ditzadan.

Aingeru Zaindariari

SORTU nitzanetik Jaunak laguntzat emandako Aingeru Santua: argitu, zaitu ta lagundu nazazu. Alaxen.

Aingeru otoitza

ANGELUS Domini nuntiavit Mariæ.

R. Et concepit de Spiritu Sancto.

Ave Maria...

V. Ecce ancilla Domini.

R. Fiat mihi secundum verbum tuum.

Ave Maria...

V. Et verbum caro factum est.

R. Et habitavit in nobis.

Ave Maria...

JAUNAREN aingeruak Mariari adirazi zion.

R. Eta Espiritu Santuaren egitez sortu zuan. *Agur Maria...*

V. Ona emen Jaunaren mirabea.

R. Zuk diozun bezela egin bekit.

Agur, Maria...

V. Eta Jaungoiko Semea gizon egin zan.

R. Eta gure artean bizi izan zan.

Agur, Maria...

V. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.
R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus

Gratiam tuam quæsumus Domine, mentibus nostris infunde, ut qui Angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus per passionem ejus et crucem, ad Resurrectionis gloriam perducamur.

Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

V. Otoitz egizu gure alde Jaungoikoaren Ama done oŕek.
R. Jesukristo gure Jaunaren aginduak irabaz ditzagun.

Otoitza

Ixuri ezazu, aŕen, Jauna, gure biotzetan zure grazia, Jesukristo zure Semearen Gizakundea, Aingeruaren esanaz ezagutu genduanok, bere Nekaldi ta Eriotzaren bitartez, aintzazko piztuerara eldu gaitezen: gure Jaun Jesukristo beroŕengatik. Alaxe.

«Angelus» buruz ez badakizu, esan zazu iru aldiz:

Zure Sortze garbiagatik, Andre María, nere gorputz t'anima garbitu.

Agur María...

JAN AURE TA ONDORENGO OTOITZAK

Auŕeko:

«Aitaren...»

BEDEINKATU gaitzazu, Jauna, ta zure eskuetako jateko auek ere, orobat bedeinkatu.

Aita gurea... Agur Maria... Aintza...

ZERUKO eŕege aundiak, ango maiean artu gaitzala. Alaxe.

Ondorengo:

«Aitaren.....»

ESKEŔAK Zuri, zure mesede guztiakatik, gizaldi ta gizaldietan bizi zeran eta agintzen dezun Jaungoiko Guzialduna.

Aita gurea.....

Jaungoikoak bere pakea eman dizagula.

Baita betiko bizitza ere.

EGUN BITARTEKO OTOITZ

LABUŔAK

ONETSIA (bedeinkatua) izan bedi Jaungoikoa.
(50 eguneko barkamenak).

JESUS, Maria, Jose.
(7 urte ta 7 beŕogeiko barkamenak).

Lana asteko

JAUNA, lan au eskeintzen dizut; onetsi (bedeinkatu) zazu.

Zitzaldian (tentazioan)

ANDRE Marîa nere Ama; zure itzalpera nator, etsaia ni galdu nairik dabil-ta.

AŔATSEKO OTOITZAK

Emaidazu, Jesus maitea, gaurko nere utsegite guztiak ikusteko argia, biotzez gorotatu ditzadan.

Gaueroko azterketa labuŕa

Goizeko ta eguneroko otoitzak egin al ditut?

Elizan.—Meza ondo entzun al det?—Meza entzuterik izan ez badet, Sagrarioan dagon Jesusi ikustalditxo bat bederik egin al diot? —Kristau ikasbidetan zintzo-zintzo egon al naiz?

Etxean eta eskolan.—Guraso ta maisuen esanak egin ditut?—Eliz-dotriña ta beste eskolako jakingaiak ikasten alegindu al naiz? —Zapuztu al naiz? Gaizki erantzun al diet?

Jolasean.—Lagun gaistoakin ibili al naiz? —Gauza txaŕik ikasî edo erakutsi al det?— Jaungoikoak ikustea nai ez duen gauzik egin al det?—Asaŕetu, edo iñor jo al det?—Pensamentu, izkuntza edo asmo txaŕik izan al det?—Beste zerbaitetan utsegin al det?

Oyeratu baño len utsegite guztien

barkamena Jaungoikoari belaunikaturik biotz-biotzez eskatu esanaz:

JESUKRISTO nere Jaun, Jaungoiko ta gizon egiazko, nere egiĺe ta salbatzaĺe ori, zerana zeralako ta gauza guztiak baño maiteago zeitudalako, damu det biotz-biotzez, damu det zu naigabetua: asmo sendoa artzen det ez geiago pekaturik egiteko, pekaturako bide guztiak utzi, aitortu ta oben-nekea betetzeko. Alaxe.

Gero iru «Agur Maria» goizean bezela.

(Oyean sartzen zeranean).

GAUA aingeruen egopean igaro zadala, Jauna, indaŕak egin eta Zu biyar obeto maitatu ta zure aginduak zintzogo betetzeko.

JESUS Maria, Jose: nere biotz ta anima ematen dizkitzuet.

AITORTZA

Pekatu ariñak aitortzea ez da beaŕekoa, baña bai on aundikoa.

Pekatu aundi edo ilkoŕa egin dnenak beste biderik ez dauka: edo aitortza edo betiko ondamena.

Apaizak barkatzen duena bakaŕik barkatua izango da zeruan.

Aitortza ongi egiteko egin bear nagusienak dira: 1:—Egindako txarkerik eta egin gabe utzi diran aginduak gogora ekaŕi. 2.—Biotzeko damua sortu. 3.—Asmo beŕi sendo bat artu. 4.—Obenak (pekatuak) aitortu. 5.—Oben-ordaña (penitenzia) bete.

Jaungoikoaren auŕean belaunikaturik asiko zera:

Gurutze santuaren... Aita gurea... Agur Maria... Gloria...

Atoz Espiritu Santua; bete zure sinismendunen biotzak, ta zure maitetasunaren su bizia oietan piztu.

V. Zure Espiritua bidali, ta zuzenduko dira.

R. Ta lurbira osoa beŕituko dezu.

Otoitza

Zure jaŕaitzal̄een biotzak Espiritu Santuaren argien bidez zuzendu dituzun Jaun oŕek, emaiguzu: Espiritu Santu beroŕen bidez ona dana beti maite izatea, ta bere pozkidaz beti atsegintzea, Jesukristo gure Jaunaren izenean. Alaxe.

¡Nere Jaungoiko maitea!, nere pekatu guztiak ezagutzeko argitasun bizia emaidazu, ta oiek guztiak biotz-biotzez goŕotatu ta aitortzeko indaŕa!

Andre Maria, Ama eŕukioŕa, Jose Doatsua, nere Aingeru zaitzal̄ea: guztiok lagundu zaidazue aitorpen on

bat egiten, bada zuen laguntza bear-beaŕekoa zait.

Aita gurea... Agur Maria... Gloria...

Orain zure baŕua aztertu ta ia zertan utsegin dezun.

Lenengo agindua: Jaungoikoa maiteen izatea.

Auŕeko aitorketan bilduŕaz edo lotsaz pekatu aundiren bat aitortu gabe utzi al zenuen? Pekatu aundian beiñere Jaunartu al dezu?—Egunoroko otoitzak egin al dituzu?—Jaungoikoarenganako asaŕerik izan dezu?—Zuretzat barkamenik ez dagola etsi dezu? *(Ez oŕelakorik, ume: Kain oŕegatik galdu zan, Judas ere bai. Biotzez damutzen bazera, Jesus onak dituzun pekatu guztik barkatuko dizkitzu).*

Bigaŕen agindua: Jaungoikoaren izena aotan alpeŕik ez artzea.

Itz zataŕik esaten al dezu?—Jaungoikoaren Jesukristoren, edo Santuen izena nolanai ta begirapen edo lotsarik gabe mingañean erabili al dezu? *(Jaungoikoaren izena begirapenez esatea ona da; nolanai mingañean erabiltzea da txaŕa).*

Esaten dezuna obeto siñistarazitzeko, bea-

tzak gurutz-irudian jaŕita muñ egin al diozu? —Gezuŕetan ere bai?—«Emen eta Jaungoikoaren auŕerako» edo «Jaungoikoa dan bezela» edo oŕelako beste zerbait esan al dezu? (*Gezuŕakin gauz oiek esatea bi aldetara da pekatu: gezuŕa esan dalako ta Jaungoikoaren izena aotan artzen dalako. Egiarekin ere ez dira nolanai esan bear. Oitu zaite bada* **bai** *edo* **ez** *beti egia esatera, ta utzi alde batera beste esaera ta siñu oiek).*

Irugaŕen agindua: Jai-egunak Jaunari opaldu.

Igande ta Jaiegunetan Meza osoa entzun dezu?—Berandu iritxi al zera?—Elizan izketan, beŕiketan, bazteŕetara begira egon al zera? (*Al badezu Meza Nagusi ta Bezperetara zoaz; eta Aita Santuaren gogoa betetzeko eliz-abestiak ikasi ta kantatu.*

Laugaŕen agindua: gurasoak aintzat edukitzea.

Gurasoei lotsagabekeririk egin diezu?—Oien esanak gogo txaŕez egin, edo egin gabe utzi dituzu? —Erua, txorua edo oŕelako itz txaŕik esan diezu? —Zapuztu edo muxindu al zera? —Kopet ilunaz begiratzen diezu?—Anai aŕebakin asaŕetu, joka ta zipoka ibiltzen

zera? —Oienganako ezin-ikusi edo bekaizkerirık badaukazu? —Eliz-dotriña ikastera zintzo joaten zera? —Eskolako gauzetan maisuaren esanetara jartzen zera? —Jakin beařak ikasten alegindu zera? —Ate ondora datořen eskaleari, gizon edo emakume zařari iseka, kiñu edo ezpaiñ ọkertzerik egin diozu?

Bostgařen agindua: iñor ez iltzea.

Gorputzean:

Norbait jo, bořokatu edo ařamaskatu dezu? —Ałi tiraka jardun zera? —Eriotza, gaitza, erori ta miñ artzea, opa izan diozu? —Eziñ-ikusia, inbiriya, gořotua, aseřea izan diozu?

Animari:

Iñori pekaturako bidea eman diozu? —Gauza txařak erakutsi dizkatzu? —Ta, oraindik okeřago dana, erakuste txar oiek gaztetxoari eman ote dizkatzu? —Pekatu egiten lagundn al diozu? - Norbaitengatik gaizki esaka mintzatu ta ařen utsegiteak besteri kontari egon zera?

Seigařen agindua: Aragikeririk ez egitea.

Gogapen edo pensamentu txařak etoři bazaizkitzu, beriala kendu al dituzu? —Izkuntza txařetan egon al zera? —Begiratze itxusik izan dituzu? —Bakařik edo besterekin?—

Nolako lagunakin jolasten zera?— Dantza nastu ta zinietan izaten al zera? —Oyeratzerakoan edo oyetik jeikitzean lotsarik gabe jantzi edo erantzi zera? *(Jaungoikoak toki guztietan ikusten zaitula beti goguan eduki)*

Zazpigaŕen agindua: Ez ostutzea.

Zerbait ostu al dezu? —Ostutzeko asmorik izan al dezu? —Iñori kalterik asmo txaŕez egin al diozu? —Zurea ez dan gauzik, jabeak jakin gabe edo jabeak nai ez dula, al daukazu zerekin? *(Jabea nor dan jakin ezkero, biḹatulako gauza jabeari eman bear zaio. Jabea nor dan ez badakizu, nor izan ote leiken jakiten alegindu).*

Zortzigaŕengo agindua: Gezuŕezko testigutza ez egin eta gezuŕik ez esatea.

Txantxetan bederik gezuŕik esan al dezu? —Ta iñoren kaltez? —Maxiatzen eta ixilkaiak zabaltzen jardun al zera? —Eŕezegi iñor gaistotzat eduki al dezu?

Bederatzigaŕengo ta amargaŕengo aginduak seigaŕenean eta zazpigaŕenean sartzen dira.

***Begira ume:** pekatuak burura ekartzea gauz bat da, baña pekatuak burura ekar-*

tze utsaz ez dezu ezer aureratzen. Pekatuarekin Jaungoikoa mindu dezulako biotzean damua artu bear dezu, ta pekatu guztia gorotatu. ¡Ortantxe, bai, jari bear zendukela ardura aundia! Egindako pekatu guztiak bururatzen ez bazaizkitzu-re aitortza ona izan leike; baña damutasunik gabe ez dira pekatuak barkatzen, eta aitortzako sakramentua alperikakoa izango litzake. Damutasuna bear bearekoa da, bada, aitortza ona izango bada.

Biotzeko damua artzen laguntzeko irakuri itzatzu astiro-astiro emen jartzen diran oarkai auek.

Bildur-damua

PEKATU egin det eta askotan egin det... ¿Noren kontra egin det pekatu? Jaungoikoaren kontra egin det, Jaungoikoa naigabetu det... Beraz nere gaiztakeria aundia da, Jaungoiko aundia mindu detalako; beraz nere pekatuen gaiztakeriari dagokien neurikozigorkada merezi det.

(Ondoren letra txikiakin jartzen

dana, beta dezunean edo noizean bein irakuri zazu).

Pekatua, beniala edo txikia deitu aŕen, berez ez da txikia, aundia da, Jaungoiko aundia mintzen dalako, Ugalde batek Noe ta bere familia ez beste gañerako gizon eta emakume guztiak ondatu zituen: aundia izandu zan kaltea, baño aundigoa da pekatu txikiaren kaltea, pekatuak Jaungoiko aundia mintzen duelako. Zerutik jetxitako suak eŕe ta kiskali zituen Sodoma aldeko bost Eŕi aundi: aundia izan zan kaltea, baña aundigoa da pekatu txikiarena. Ez da gertatuko, baña esate baterako: zeruko Aingeru ta Santuak infernura amilduko balira, aundia izango litzake kaltea, baña kalte aundigoa da pekatua. Infernuko demoniyuak eta anima galduak zerura eramatiagatik ere ez litzake pekatu txiki bat bakaŕik egin bear, pekatua beti Janngoiko aundiaren kontra dijoalako. ¡Eta nik zein eŕeztasunaz pekatu egiten detan...! Pekatu txikiakgatik Garbitokiko oñazetan egon beaŕean naiz, eta pekatua laŕ a edo ilkoŕa baldin bada beŕiz, betiko infernua merezi det ¡O Garbitoki iluna! ¡O infernu ikaragaŕia! O beti-betiko betikotasuna!

Pekatu laŕia (ilkoŕa) egin badet, edo egin

VITORIA

izan badet edo egiteko zoritxaŕa izango banuke, ¡ze zoritxar negargaŕiak ez lirake nere gaiñ etoŕiko...! Pekatu laŕiak (ilkoŕak) itxitzen ditu zeruko ateak, eta ez lirake neretzat beiñere irikiko damuzko aitortza on baten bidez ez bada... Munduko aita ta ama, gorputzeko osasuna ta luŕeko ontasun guztik betiko galtzeak alakoxe samintasun aundiaz biotza erdibitzen badu: ¡nolako naigabea ez litzake izango zeruko Aita, Ama Birjiña, Aingeru ta Santu doatsuen laguntza betiko galdu beaŕa...! nolako eziñ-etsia Jaungoikoaren arpegi edeŕa ikusi gabe beti egon beaŕa...! Aita ona dan Jaungoikoa asaŕe dago, ta infernuko demoniyua nere adiskide... ¡Ene, zer egin det! Jaungoikoak bere eskutik uzten banau, ¿nora joango naiz? ¡¡Betiko infernura!!

¡¡Infernura!! Eta infernuan zer dago? Sua, betiko sua... Poxpolo baten su-gaŕetan beatza jaŕita, ez nitzake luzaro egongo oñazearen oñazez lertu gabe... ¿Sutan goritutako burniari eskuarekin elduko banio? gogoratze utsak gorputz guztia ikaraz *dardar* jartzen dit... Eta suzko labe piztu batean sartu ta goritzen egon bear badet...? Eta zenbat denboran? ¡¡Beti!! ¡¡beti!! ¡¡beti!!

Beti, bai, beti: Jaungoikoa izango dan arte: beti, Infernuan dagon animak mila urte-

tik mila urtera negar malko bat ixuriko balu: ¿zenbat urte, zenbat milaka urte bearko lituke sula bat negar-malkoz betetzeko? ¿Noizko negar-malkoz itxaso bat osatu...? Mila urtetik mila urtera aingeru bat zerutik jetxi ta aldiko ondar izpi bat bakaŕa eramango balu: ¿noizko itxasoko ondartzak aitu...? Eta orduan infernua bukatzen al da? Ez, ta ez; ezer igaro ez balitz bezelaxe, beŕiro asten da... Eta pekatuak oŕelako zigorkada gogoŕa merezi al du? Pekatu laŕia edo ilkoŕa baldin bada, bai; pekatua txiki edo beniala baldin bada, edo mundu onetan edo Garbitokiko oñazeetan ordaindu bear.

(Infernuaren oarkai auek pekatu laŕian erori diran animentzat jaŕi dira. Zuk, Jaunari eskeŕak, oŕelako zoritxaŕik izan ez badezu-re, ongi izango zaizu oarkai oek zure baŕu-baŕuan sartzea, pekatu laŕian erori etzaiten; gañera, pekatu txikien damua artzen asko lagunduko dizute. Bestela beŕiz, len esan zaizun bezela, damu gabe aitortza egitea alpeŕikako lana izango litzake).

¡O Jauna! ¡ze gaizki egin detan! Zuzena zera zere erabakietan eta ez dezu iñor merezi baño geiago zigortzen. Pekatuak oŕelako

zigorkada eskatzen badu, naitanaiez pekatua gaistakeri itxusia da, eŕez asko egiten badiraŕe. Barkatu, Jauna, barkatu, emendik auŕera ona izango naiz-ta.

Maite-damua

Eta ¿nor naigabetu det? Nere Aita nere Egilea, nere Eroslea, nere Jaun eta Jabea, nere Jaungoiko on-ona naigabetu det. ¿Nor da Jaungoikoa ta nor naiz ni Jaungoikoaren aginduak ausi ditudan bezela ausitzeko? Jaungoikoa dan bezelakoa izanik, menpetasuna, zintzotasuna ta maitasuna zor nizkan: eta Jaungoiko onen auŕean egin ditudan gaiztakeriak egiteko ausardia izan det...! Jesus, jayo orduràko, otzaz negaŕez dago, ta ni apaiñ zaletasun geiegiz txoro bat egiñik... Jesus Ama Birgiñaren eta Jose Deunaren aginduak zintzo egiten, eta ni nere gurasoen eta Jaungoikoaren aginduak egin naiezik... Jesus odo-

lezko izerdia erortzeraño neretzat otoitz egiten, eta ni egunoroko otoitzetan zabaŕa... Jesus arantzazko koroia buruan duela, ta nik nolako gorapenak ibiltzen ditut buruan...? Jesus nigatik zigortua, Jesus nigatik gurutzean il zan, eta ni beŕiro pekatuarekin Jesusi zauriak irikitzen... Jesus aldareko Ostian jaten ematen zait, eta nik zer ematen diot Jesusi ordañetan eskergabekeria besterik? Zer egin zezaken Jesusek neretzat egin duen baño geiago, ta zer egin nezake nik gauza txaŕagorik pekatua baño?

¡O zoritxaŕeko pekatua! ¡ai beiñere pekaturik egin ez banu! Orain ezagutzen det ze gaizki erantzun diotan Jaungoikoak didan maitasunari. Baña asko da: Jaungoikoa nere Aita da. Badakik damutzen danik ez duela iñortxore beregandik aldenduko; besarkatuko nau, biotzaren baŕuan sartuko nau,

(Ondorengo otoitzak beta dezunean esateko jartzen dira).

Nere Jesus maitea: umetxoekin eta pekatariekin on-ona izan ziñan. Begira: ni umetxo bat naiz, pekatari bat naiz; nerekin ere on-ona izan zaite. Barkatu Jauna.

Dauzkatan gauza guztiak: anima bere adimen ta borondatearekin, gorputza bere sentzuki guziekin, danak zuk emanak ditut. Alaz ere zuri esker onak eman beařean, zure eskutik artutako ontasun oiekin berekin zu naigabetu zaitut. Barka zaidazu, Jauna.

Jesus Auřa: Seaskatik maite ninduzun eta nigatik negar egin zenduen; nik beřiz, etzaitut bear bezela maite izan, bestela ez nituen ořenbeste pekatu egingo. Barka zaidazu Jesus.

Jesus: zure buruan arantzazko koroia jaři zizuten; zigorkadak emanaz zure gorputza odoldua, zauritua, ezuřak agirian zituela gelditu zan; aizkeneko tantoraño odol guztia isuri zenduen. Barka zaidazu.

Zure esku ta oñak iltze lodi gogořaz zulatu zituzten; gurutzean nigatik zintzilik il ziñan. Barka zaidazu, Jauna.

¡Ene Jaungoiko maitea! Barkatuko didazulako uste osoan nago nere Aita zeralako.

Jesus! barkatuko didazu, bai, nere Anaia, nere lagunik onen-onena zera-ta. Ardi galduen bil̄a zabiltzan Artzai on oŕek zure artaldean artuko nazu, bai. Madalenari, Pedrori, Lapuŕari barkatu ziezun eta zure eŕukiaren ateak jo dituzten guztien artean iñortxori-re barkamena ukatu ez diozu; beiñ barkatu ezkero iñori ez diozu egindako gaistakeria eundaño arpegira eman. Oŕelaxe barkatzen dakizu, Jauna. ¡Gure pekatuak kentzera etoŕi bai ziñan! Neri ere oŕetxek ematen dit barkatuko didazulako uste osoa. Ustea bakaŕik ez: badakit maitatzen bazaitut, nere utsegiteak aztu ta baztartuko dituzula. «Maitatzen duena ez dago il̄a» esan zenuen: maitatzen zaitut, bada, biotz-biotzez on utsa zeran Jesus, nere Jaungoikoa. Nere baŕua pozez atsegintzen da zure eŕukiaren ateak zabal-zabalik ikusi-ta, zure beso maitetsuak ni besarkatzeko irikiak ikusi-ta. Ala izanik: ¿zer beste gauzik egin nezake nik, Jauna, zure eŕukiak beti goratu baño? ¿Nola ez eduki barkatuko didazulako ustea, nik baño-re geiago zuk zeroŕek neri barkatzeko gogoa daukazu-ta? Nola ez maite nik ni ainbeste maite naun Jaungoiko ona?

Maite zaitut, bai, Jauna. Maite zaitut gauza guztik baño lenago ta geiago, ta maite zaitu-

dan baño oraindik geiago maite nai zinduzket; zeruko Santu, Aingeru ta Serafiñak baño bizigo, zure Ama Mariak baño-re sutsugo maite nai zinduzket; eta al balitz zerori maitatzen zeran neuŕigabeko maitasunaz nik zu maitatzea litzake nere nai ta gogo bizia.

Ama Birjiñari

¡O Birjiña Maria, ume pekatarien gordelekua! nere pekatuen egiazko damua iritxi zaidazu. eta nere asmo onak onetzi itzatzu.

Orain zoaz, ume; Apaiz jaunaren oñetara, eta gogoratzen zaizkitzun egindako pekatu guztik, batere lotsas edo belduŕaz utzi gabe, esaizkatzu. Ez ikaratu: ikusiko dezu ze bigunki artuko zaitun, eta zure animara etoŕiko dan atsegiña aundia izango da.

Aitortzen asi baño len, esazu biotzez:

Nik, pekatari onek, aitortzen dict alguztidun Jaungoikoari, Andre Maria beti-Birjiñari, zoriondun Migel Goi-aingeruari, zoriondun Jaun Bautistari, Pedro ta Paulo Apostolu Do-

neai, beste Done guziei eta zuri, ene Aita, pekaturik asko egin dedala, gogapen itz eta egiteetan, nere eŕuz, nere eŕuz, nere eŕu aundiz. Oŕegatik eskatzen diot Andre Maria beti-Birjiñari, zoriondun Migel Goiaingeruari, zoriondun Juan Bautistari, Pedro ta Paulo Apostolu Doneai, beste Done guztiei ta zuri, ene Aita, otoitz egiozutela nere alde Jaungoiko gure Jaunari.

Orain, esan lendabizi:

Agur, Maria, guztiz garbia.

Apaizak erantzungo dizu: *Pekatu gabe sortua.*

Esan gero:

Iĺabete (edo astebete, ala noiz dan) da azkenekoz aitortu nintzala, eta ez nuan ezer utzi, ez lotzaz, ez azturik.

Azkapena (Asoluzioa) artu nuan.

Geroztik: Lenengo aginduan...

Bigaŕenean...

Eta onela lenengo agindutik asi ta esan zeroŕek egin dituzun utsegite ta pekatu guztiak. Ez, asko bezela, aitorlearen galderen zai egon.

Onela egiñaz, erezago ta leñago bukatüko dezu, ta zuk esan ondoren, aitorleak beste galderaren bat egiten badizu, erantzun apalki, baño garbi.

Entzun gero berak emango dizkitzun erakuste (konseju) onak, gogoan oiek arturik, eta azkenik, azkapena (azoluzioa) ematera dijoakizunean, esan biotz-biotzez:

JESUKRISTO nere Jaun, Jaungoiko ta gizon egiazkoa, nere egiļe ta salbatzaļe ori, zerana zeralako ta gauza guztiak baño maiteago zaitudalako, damu det biotz-biotzez, damu det zu naigabetua: asmo sendoa artzen det ez geiago pekaturik egiteko, pekaturako bide guztiak utzi, aitortu ta obennekea betetzeko. Amen.

Aitortu ondoren

Zure pekatu guztiak barkatuak daude, Jaungoikoa adiskidetu da, Ama Birjiñak maitasunez begiratzen dizu, zeruko aingeruak pozez daude, zure Aingeru-zaindariak bere egopean estaltzen zaitu; infernuko deabruak,

beŕiz, oŕuka infernuko zuloŕa sartu dira. Zeŕúa zabal-zabal zuretzat daukazu. ¡Bai zorionekoa zerala orain!

Jaunari eskeŕak emateko

O nere Jaungoiko maitea: barkatu didazulako eskeŕak ematen dizkitzut. ¡Bai ona zerala! ¡Zenbat maite zaitudan, ene Jesuz! Betiko maitatu nai zaitut, eta gaurtik auŕera zintzo-zintzoa izango naiz; arestian aitortu ditudan pekatuak geiago egingo ez ditudala agintzen dizut, Jauna. Batez ere, pekatu auxe (esan zein pekatu) beste guztiak baño aundigoa zalako, geiagoren-geiago ez egiteko erabaki sendoa artzen det. Oŕelaxe nai det.

Ene Jaungoikoa: zure laguntzarekin nere erabaki au beteko det. María, nere Ama guztiz ona: zuk ere lagundu idazu. Nere Aingeru-zaindaria: nere ustea zugan jartzen det; zaitu nazazu.

Oben-neke edo penitentziz apaizak eman didan otoitza zuri eskeintzen dizut, Jauna. Barkatu diskidatzun pekatuak oso-osorik garbitu ta aztu ditzatzun, zintzo-zintzo ta aŕetaz esango det otoitz ori.

Orain bete zazu apaizak eman dizun oben-neke edo penitenziya.

Ume maitea: oraiudik une batzuetan Sagrario auŕean geldi zaite. Apaizak esan dizkitzun itzak gogora ekaŕi eta geldiro ausnartu itzatzu. Erabaki ondo-ondo artutako asmoak betetzeko nola eratuko zeran.

Elizatik irten baño len, pekatari eŕukaŕien alde *Aita Gurea* ta *Agur Maria* esan.

JAUNARTZEA

GORPUTZAK bezin beaŕekoa du animak ere bere janaria, indartsu ta osasunez iraungo badu.

Janaria alde batera utzi ezkeroz, gorputzeko indaŕak gutxitzen dira, aultasunak laister luke bere ondoren gaitza, ta luzaro baño len naitanaiez gorputza ilko litzake. Ori bera gertatzen da animarekin ere.

Oŕegatik Jesusek onez-onez esaten digu: «Nere Aragia ziñez janaria da, ta nere Odola ziñez edaria: «Au da zerutik jetxitako Ogia: berau jaten duena ez da ilko».

Bera jaten eman naizaigu: «Nere Aragia jaten duenak eta nere Odola edaten duenak betiko bizia dauka ta azken egunean nik (ori) berpiztuko det».

Baña Jesusen dei maitetsuari entzungor egiten dionak goguan bitza beste itz auek:

«Egi-egiz dizutet: «Gizonaren Semearen Aragia jaten ez badezute, ez dezute zuen bařenean bizia izango».

Ez, bada, aitzakirik jaři; sařitan jaunartu ume. Pekatu aundia egitetik alde egizu, ta beste gabe jaunartzeko gertu zaude.

Alaz ere, jaunartu ałetik pekatu txikien erdoya kentzea ongi da, zure bařura datorkizun Jaun-aundiari zor zaion begirapena gatik. Pekatu txikien erdoya kentzeko bidea maitedamuzko egintza da, ta batez ere aitortza.

JAUNARTU AUŘEKO OTOITZAK

GOGORATU Jaunartu baño len *zuregana datořen Jauna NOR DAN.*

Zure Jaun ta Jaungoikoa dezu, Zeru-Lurřaren Jabea, zure Egiļea, zure Eroslea, zure Ongiļea ta Maitalea...

Eta biotz-biotzez esan:

Sinispen-egintza

NERE Jaun eta Jaungoiko guztiz Egizalea zerana! Sinisten det orain

artzera nuan Osti oŕetan zure Gorputz, Odola, Gogo (anima) ta Jaungoikotasun ber-bera ematen dizkidazula. Sinisten det, Zeroŕek ala esan zenuelako, ta ori egiztatzeaŕen, miīa ta milaka aldiz nere bizia emango nuke.

Zertara datoŕen.

Zuri esku-betez mesedeak ekartzera, zure zoriona emen luŕean egitera, gero zeruan ere egiteko.

Itxaropen-egintza

JAUNGOIKO zintzoa: Zuk esan zenuen Zugan itxaropena jartzen duenik ez dala galduko. Zure agindu zintzoan, bada, nere uste osoa daukat, orain luŕean artzen bazaitut, gero zeruan Zurekin bat egiteko zoriona emango didazula.

Zergatik datoŕen.

Zuri dizun maitetasunagatik dator,

ez Berak zerbait irabaziko duelakoan zure oñak dakar zure biotzera, ez bere irabaziak.

Maitetasun-egintza

JESUS maitagaria: nigatik gurutzean bizia emateaz gañera, zure Aragi garbiarekin ni indartzera zatozkit. Maite zaitut biotz, gogo ta indar guziaz. Eskatzen dizut zure maitetasunean bizi ta iltzeko zoriona.

Norengana datoren.

Zure biotzera dator, pekataria, ainbestetan pekatu lariz loitu dezun zure gogo edo animara. Bere etsaia izan zera, ta ara non datorkizun zure gaiztakeriak aztuta, adizkidetasunezko laztan gozoa beriro ematera.

Damuzko-egintza

ENE Jaun aundia: zure aunditasunaren aurean nere ezereztasuna eza-

guturik, biotzez damutuaz auspezten naiz. Nola auŕeratu ninteke Zu artzera, ainbestetan eta ain gogorki naigabetu bazaitut? Ez, ez naiz ontasun aundi oŕen jabe egiteko aínbat diña; baña ala nai dezun ezkeroz, egin bedi Zuk nai dezun bezela.

Meza-laguntzaleak apaizaren *Domine non sum dignus* entzun-ta txintxaŕia jotzen duenean, esan zuk ere iru aldiz:

Jauna, ez naiz Zu nere etxean sartzeko diña, baña itz bakar bat esazu ta nere anima sendatuko da.

Gero, itz auek ezpañetan dituzula, zoaz begirune ta itzal aundiaz jaunartzera, mutila bazera besoak gurutzatuaz, eta nexka bazera eskuak bilduta, eta ez asko bezela eskuak sakelean (patrikaran) dituztela, bazter guztietara begira.

JAUNARTU ONDORENGO OTOITZAK

Zure etxean artzean jaun aundi bateri egiten diozun arera ona, egingo al diozu belntzat, jaun guztien Jaunari:

Otoitz eta egintzak

Jauna gurtzeko.

JESUS nere zoriona: Aritu ta zoraturik nago nigana etortzearekin egin didazun mesedeaz, eta itzuli dizkídazun ondasunaz. Zeruko aingeru ta santuekin batean, zure aurean auzpezturik, zure maitetasun eta erukia aintzatu, gurtu ta goratu nai ditut.

Eskerak emateko.

JAUNGOIKO Ona: Nere ezerestasuna begiratu dezu. Gaxo nengoen eta Zuk indartu nazu; beartsu arkitzen

ńintzan eta zure ondasunez bete názu. ¿Zer emango dizut, ene Jaungoikoa, zure eskuetatik artu ditudan ondasunen ordañez?

Zerori eskeintzeko.

NERE Jaun eta Jabea: naizen eta daukadan guzi-guzia damatzut, Zerońek guzi-guzia lenagotik eman didazu-ta.

Nere biotza nai dezu .. artu betiko Jauna.

Nere adimen, oroimen, gorputz ete anima, orobat zureak dituzu.

Zure maitetasuna naikoa det, ta ainbestekín txit aberatsa naiz.

Esker-mesede beńiak eskatzeko.

BAÑO ¿zer nezake, Jauna zure indar ta zure laguntzarik gabe?

¡Ene Jaun Maitea! Zure Gorputz-Odol agurgańiak jan-edaritzat artu

ditudan ezkeroz, aŕen eskatzen dizut, Andre Maria zure Ama bitarteko jaŕirik, itzuli dizazkidazula nere biotzean argitasuna, indaŕa, pekatuarenganako belduŕa ta etsaiaren ekiñaldi guztiak autsirik, Zurekin bat beti izatea.

Jesus, nere gurasoengatik ere eskatzen dizut; lagundu zaiezu, beren lanak onetsi itzatzu. Batez ere, Jauna, gero an zeruan guztiok, beti-betiko elkarturik egon gaitezen, emen luŕean kristau on eta zintzoak izateko laguntza emaiezu.

Loyola'tar Iñazio Deunak esan oi zuen Otoitza

Kristoren anima, santutu nazazu.
Kristoren gorputza, salbatu nazazu.
Kristoren odola, asetu nazazu.
Kristoren saietsetako ura, garbitu nazazu.
Kristoren nekaldia, indartu nazazu.

O Jesus ona, entzun zaidazu.
Zure zaurien baŕuan, gorde nazazu.
Zugandik alde egiten, ez neri utzi.
Etsai gaiztoengandik, gorde nazazu.
Eriotz-aldian, deitu nazazu.
Eta Zugana joatea, agindu zaidazu.
Zure santuekin batean, Betikotasun osoan Zu goratzeko. Alaxe.

(300 eguneko barkapenak. 7 urtekoa egunean bein, jaunartu ondoren esanda. Barkapen osoa iĺean bein aitortu, Jaunartu ta Eliz bat ikustatu ta bertan Aita Santuaren alde eskatuta).

Jesus Gurutziltzatuari

(Bere irudi auŕean esan bear da)

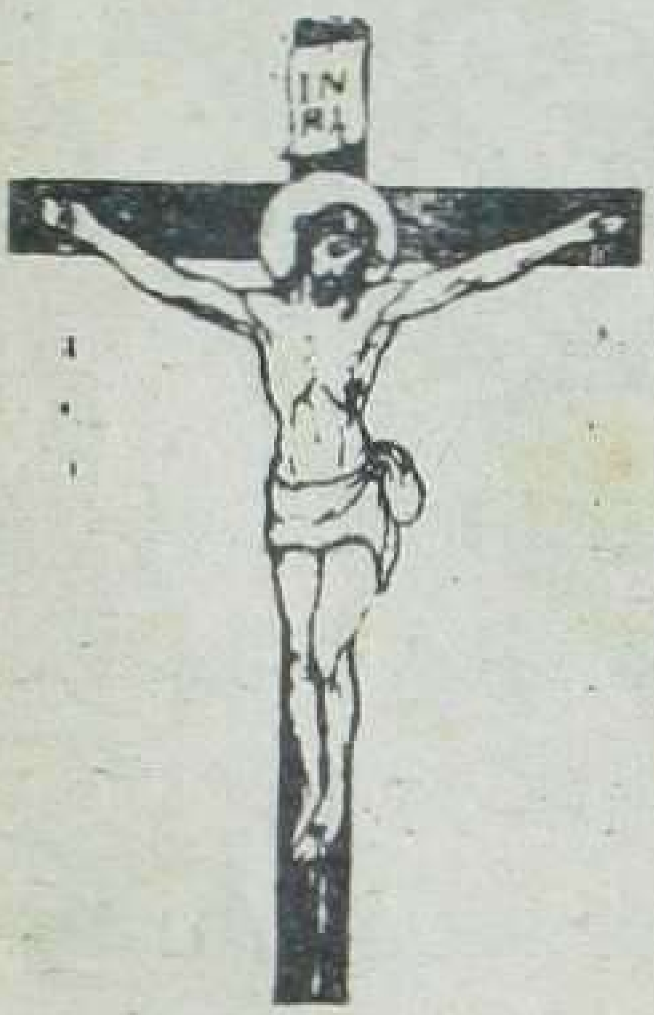

¡O Jesus on eta guztiz gozoa! Auzpez belaunikaturik naukazu emen zure auŕean; eta nere animaren berotasunik aundienaz, bein eta beŕiz eskatzen dizut, piztu zazula nere biotzean sinis-

men, itxaropen eta maitetasun bizi-bizia, nere pekatuen damu egiazkoa, ta auŕerakoan besterik ez egiteko erabaki sendoa, nere biotzeko samintasun eta eŕuki aundienaz, Zure bost zauriak gogoratzen ditudan artean, begien auŕean eukirik, o Jesus ona, Dabid igarleak Zugatik auŕetik igaŕia: «Zulatu dituzte nere esku-oñak, zenbatu litezke nere ezur guztiak».

(Barkapen osoa Jaunartuta, Aita Santuaren alde zerbait otoi egiñik; Garbitokiko animentzako ona.)

Andre Mariari

ITZULI nigana zure begiak, Maria Birjin txit goragaŕia, Zure begien atsegin poza orain egiñik nago-ta. Eskatu nere alde zure Seme maite-maiteari, bere Gorputz-Odol gozoa, jan-edariz eman dit-eta; zure irabaziak eskeñi nere beartasun aundiaren ordez. Eskeŕak eman nere izenean, eta eskatu: ez dedila nere biotz-ba-

ŕendik joan, nere gorputz-anima bere esker mesedez bete-betea lendauŕetik utzi gabe. Alaxe.

Eriotz etsipena

(Eriotz-garairako barkapen osoa gaurtik irabazi dezakezu, kristaua. Une laŕi artan, erdi kordegabetua zaudela, agian barkapen oso ori irabazteko ez zera gauza izango: irabazi zazu bertatik, gaur bertan: *naiko dezu ortarako*' aitoŕtu, Jaunartu ta ondoren jartzen dan otoitza biotz-biotzez esatea).

(Pio X'gaŕenak 1904'ko Epaiîlaren 9'an).

Otoitza

NERE Jaun eta Jaungoikoa: Zure gogozko edozein erako eriotza, bere laŕitasun, beldur eta oñazeekin, gogo onez zure eskuetatik oraintxetik artzen det.

Oarpenak:

1.—Barkapen osoa, bein bakaŕik bizian irabazten da eriotz-garairako.

2.—Ala ere askoz obe da askotan onela aitortu, Jaunartu ta otoitz ori esatea, ziur irabazteko).

MEZA DEUNA

Meza entzuteko era

Meza auŕetik

Batek.—Jesukristo gure Jaunaren eriotza gogorazten digun Meza Donea entzutera goaz. Jesukristo il zan garaian, antxe gurutzearen oñean arkitu izan bagiña ¡bai zintzo egongo giñala! Meza Doneak Jesusen gurutzeko eriotza gogorazten digu; zintzo zintzo eta aŕetaz entzun dezagun.

Guztiak.—O Jesus, gure anima pekatutik askatu, eta zure maitetasunez betetzeaŕen, nekaldia igaro eta gurutzean il nai izan zenduan. Kalbario mendian, eta gurutzearen ondoan zeuden Ama Birjiñak eta San Juanek

zeuzkaten maitetasun eta eŕuki aiek gure biotzean jaŕi itzazu.

Apaiza aldarera igotzean

Batek.—Entzutera goazen Meza au Jaungoikoari eskeñi deiogun.

Guztiak.—Nere Jaungoiko maitea: Zuŕe ondasun guztiengatik eta nere pekatuen barkamena iristeaŕen, eskeintzen dizut Meza Done au. Bizirik dauden eta il diran nere aide, ongiĺe eta adiskideen alde eskeintzen dizut. Baita ere eskeintzen dizut, zure Seme Jesus, eŕi ontan obeto ezagutua, eta maitatuagoa izan dedin.

Apaizak Meza asten duan garaian

Batek.—Aitaren eta Semearen eta Espiritu Santuaren izenean.

Guztiak.—Amen.

Batek.—Jaungoikoaren aldarera uŕeratuko naiz.

Guztiak.—Nere gaztetasuna pozez

betetzen duan Jaungoikoaren aldarera.

Batek.—Jauna, zure umeak eŕukia eskatzen dizute.

Guztiak.—Ez nazazu Jauna baztertu nere pekatuengatik. Betikotasun guztian zure ondotik aldendua bizitzeko zoritxar ikaragaŕiak ez nazala jo.

Batek. Gure laguntza Jaunaren izenean dago.

Guztiak.—Zerua ta luŕa egin zitun Jaunaren izenean.

Batek.—Nik, pekatari onek, aitortzen diot alguztidun Jaungoikoari, Andre Maria beti-Birjiñari, zoriondun Migel Goiaingeruari, zoriondun Juan Bautistari, Pedro ta Paulo Apostolu Doneai, beste Done guztiai, pekaturik asko egin detala gogapen itz eta egiteetan.

Guztiak.—Nere eŕuz, nere eŕuz, nere eŕu aundiz. Oŕegatik eskatzen diot Andre Maria beti-Birjiñari, zoriondun Migel Goiaingeruari, zori-

ondun Juan Bautistari, Pedro ta Paulo Apostolu Doneai, beste Done guztiai otoitz egiozutela nere alde Jaungoiko gure Jaunari.

Batek.—Jaungoiko alguztiduna gutzaz eŕukitu bedi, obenak barkatu eta betiko bizitzara eraman gaitzala.

Guztiak.—Alaxe izan bedi.

Batek.—Jauna, nere eskaria entzun zazu.

Guztiak.- Eta nere deadaŕa zugana igo bedi.

Introitoan

Batek.—Jauna, gaurko egunean garbiak iraun dezagula.

Guztiak.—Or aldarean santu batzuen ezuŕak daude eta apaizak, ezur oiei mun egiten diete: Jesusen izenean, bada, eta Done oien irabazkiengatik, gaur garbiak iraun dezagula eskatzen dizugu Jauna.

Batek.—Aintza Aitari ta Semeari ta Espiritu Santuari.

Guztiak.—Asieran zan bezelaxe, orain eta beti, gizaldi ta gizaldietan. Alaxen.

Kyrie, eleison'etan

Batek.—Jauna, gutzaz eŕukitu.

Guztiak.—Jauna, gutzaz eŕukitu.

Batek.—Jesukristo, gutzaz eŕukitu.

Guztiak.—Jesukristo, gutzaz eŕukitu.

Batek.—Jauna, gutzaz eŕukitu.

Guztiak.—Jauna, gutzaz eŕukitu.

Glorian

Batek.—Aintza Jaungoikoari zeru goiean eta borondate oneko gizonei luŕean pakea.

Guztiak.—Jauna, maite zaitugu, bedeinkatzen zaitugu, gurtzen zaitugu.

Batek.—Zure ondasun guztiengatik eskeŕak damazkizugu.

Guztiak.—Munduko obenak kentzen dituzun, Jaungoikoaren seme

bakar Jesukristo gure Jauna, entzun gure eskaria.

Eskarietan

Batek.—Jauna zuekin egon bedi..

Guztiak. — Gure biotzetan beti iraun dezala.

Batek.—Apaizarekin batean eskatu dezagun.

Guztiak.—Jauna; Ama Birjiña eta gaur agurtzen ditugun Santuen bitartez, apaizak beretzat eta guztiontzat eskatzen duana emaiguzu. Geren guraso, senide, lagun eta eŕi ontako kristau guztiei, zerura juateko beaŕezkoa duten laguntza, emaiezu.

Epistolan

Badakizute Jesukristo zerura igo ondoren, Apostoluak toki batetik bestera ibiĺi zirala Jesukristoren erakutsiak zabaltzen. Eurak ezin zitezken toki batean gelditu. Eŕi batean kristau-talde bat egiten zutenean, beste eŕi batera juaten ziran. Ordun

kristau oiek oztu etzitezen, apostoluak eskutitzak edo kartak bidaltzen zizkien. Geienak Pablo Doneak idatzi zituan.

Batek.—Orain apaiza, apostoluak bidaltzen zituzten eskutitz zati bat irakurtzen ari da. Kristauak sinistu bear duana erakutsi digulako Jaungoikoari eskeŕak emaizkiogun.

Guztiak.—Bataioaren bitartez zure seme egin nazun nere Jesus ona; apaizak Kristau-Ikasbidean erakusten dizkidan egiak sinistera nere biotza jaŕi zazu.

Batek.—Bizitza guztian Beraganako sinismenean iraungo degulakoa agindu deiogun Jesusi.

Guztiak.—O Jesus: Elizak kristauei jartzen dizkien egin-bear guztiak betetzen bizi ta il nai det.

Ebanjelioan

Ebanjelioa Jesusen bizitza da. Egiazko Ebanjelioak lau dira: Mateo Apostoluak idatzi edo eskribitu zuana, Markos Doneak idatzia, Lukas Doneak idatzia eta Juan Apostoluak idatzi zuana.

Batek.—Oraintxe ari da apaiza Jesusen bizitzaren zati bat irakurtzen. Ebanjelioari diogun itzal edo eŕespetoa agertzeko, bekokian, aoan eta bulaŕetan gurutze donea egin dezagun.

Guztiak.—Gurutze Santuaren señaleagatik gure etsaiengandik zaitu gaitzazu gure Jaun eta Jaungoikoa. Amen. Ebanjelioaren beŕi-ona mundu ontara ekaŕi zenduan Jesus maitea; zure itza sinisten det. Ni ona izanaz, nere auzokoak Zu geiago ezagutu eta maitatu zaitzaten, zure esanetara jartzeko indaŕa emaidazu.

Batek.—Goratua izan bedi Jesus.

Guztiak.—Bere Ebanjelio eta Gurutzearen bitartez erosi gaîtun Jesukristo goratua izan bedi.

Kredoan

Batek.—Apostoluen Agiria esan dezagun.

Guztiak.—Sinisten det Jaungoiko Aita alguztidun, zeru-luŕen egilea, ta bere Seme bakar Jesukristo gure

Jauna: Espiritu Santuaren egitez sortu eta Andre Maria Birjiñagandik jaio zan, Pontzio Pilatoren mendean nekaldua, gurutzean iltzatua, il̄a ta obiratua izan zana; inpernuetara jetxi ta irugaŕen egunean il̄en artetik piztu zana; zeruetara igo ta Aita Jaungoiko alguztidunaren eskui-aldetik eseririk dagona, andik biziak eta il̄ak epaitzera etoŕiko dana. Sinisten det Espiritu Santua; Eliza Santu Katolikua: Santuen alkartasuna: pekatuen barkamena: aragiaren piztuera: betiko bizitza. Alaxen.

Ofertorioan

Batek.—Ofertorio eskeintza esan nai du. Laister, Jesukristo gure Jaunaren Gorputz eta Odolean biurtuak izango diran ogia eta ardoa eskeintzen ditu oraintxe apaizak.

Guztiak.—Nere Jaungoikoa: Apaizarekin batean Opari Donea eskaintzen dizut, eta eskeintz au Zuri egitean lau gogo dauzkat: Zu gurtu; on-

SANCHO EL SABIO

tasun guziengatik Zuri ezkeŕak eman; nere obenen barkazioa eskatu; bear ditudan on beŕiak eskuratzea.

Batek.—Opari Done au Eliza Katolikuarengatik eskeintzen dizugu.

Guztiak.—Orobat eskaintzen dizugu ezagutzen etzaituztenak gaizkatu edo salbatu ditezen, eta gañera garbitokiko anima gaixoen alde zeruan len-bait-len artu ditzazun.

Eskuak garbitzean

Batek.—Jaungoikoarengana alderatzean biotz garbia euki bear degula guri erakusteaŕen, apaizak eskuak garbitzen ditu.

Guztiak.—Zure aldare oñean bilduta gaudenen animak garbitu itzazu: lagun txaŕekin ibiltzean dauden aŕiskuetatik gorde, eta ez gaitzazu utzi pekatuan erortzen.

Orate fratres'ean

Batek.—Eŕegutu anaiak—dio apaizak.—Umeak; apaizaren bitartez eta gureaz eskein-

tzen ari geran Opari Donea Jaungoikoaren gogozkoa izan dedin eskatu dezagun.

Guztiak.—Ar zazu, ene Jaungoikoa, Opari au zure izenaren aintzaz eta gorapenaz, eta gure Eliz Amaren onerako.

Prefacium ta Sanctus'ean

Batek.—Eukaristiaren ezkutuki miragaŕia laister beteko da. Gure biotzak Jaungoikoarengana jaso ditzagun.

Guztiak.—Gure biotzak Jaungoikoarenak dira. Gure oiuak aingeruenakin batu ditzagun zeru-luŕen Eŕegeari biotz-biotzetik esateko: *Santua, Santua, Santua da Jaungoiko alguztiduna. Zeru-luŕak zure gloriaz beterik daude.* An zeruan zorionekoak bedeinkatu zaitzatela.

Batek.—Goratua izan bedi gugana datoŕen Jesus.

Guztiak.—Bai, goratua izan bedi aldarera laister jetxiko dan Jesus.

Batek.—Goratua izan bedi gure Irakasle ta Laguna dan Jesus ona.

Guztiak.—Goratua izan bedi Jesus gure Erosle eta Azkatzal̄ea.

Konsagrazio-auŕetik

Batek.—O Aita guztiz ona; zure Seme Jesukristo gure Jaunaren izenean eskatzen dizugu, aŕen, Eliza Santuaren alde eskeiñitako Opari Done au bedeinkatzeko.

Guztiak.—Bai, Eliza zaitu zazu, gorde zazu, bere batasunean iraun dezala. Lur guztian zabaldu bedi eta pakea izan beza.

Batek.—Jauna, Aita-Santu, gure Gotzai eta apaiz guztien alde eskatzen dizugu.

Guztiak.—Zerura zuzendu gaitzaten guztiei argia ta indaŕa emaiezu.

Batek.—Eŕiko kristau guztien alde eskatzen dizugu, eta batez ere, gure aideen alde eta lenengo Jaunartzea egitera dijoazten umetxoengatik.

Guztiak. — Oroitu zaitez, Jauna, apaizaren otoitz-ardurapean jaŕi di-

ran eta Meza Done au eskaintzen dan kristauetzaz. Eskaera oek, Ama Birjiña, Apostolu, Martiri eta Santu guztien bitartez egiten dizkizugu.

Batek.—Jesusek, il bear zuan aurreko gauean bere esku done agurgarrietan ogia artu zuan, eta zerurontz begiak jasoaz bedeinkatu zuan, zatitu zuan eta bere ikasleeri eman zien esanaz: *Artu ta jan zazute, au da nere Gorputza.* Ondoren ardoa zeukan kaliza artu zuan, era berean bedeinkatu zuan, eta bere ikasleeri eman zien esanaz: *Artu ta edan; au da zuengatik ixuria izango dan nere Odola.* Eta beste itz oek geitu zituan: *Nik egin detan au nere oroipenez egin zazute.* Itz oen bitartez, ogia bere Gorputz eta ardoa bere Odol, Berak bezelaxe, biurtzeko indarra apaizei eman zien.

Guztiak.—Oraintxe bertan, apaizaren itzen bitartez, ogia ta ardoa Jesukristo gure Jaunaren Gorputz eta Odol biurtuak izango diralakoa biotz-biotzez sinisten det.

OARRA.—Apaizak *Osti-Deuna* jasotzen

duanean, berari begiratuaz, esan ixilik bakoitzak beregan: **Nere Jaun eta nere Jaungoikoa.** (7 urte ta beŕogeiko barkapen-egunak. Pio X'g. Loreilaren 18'an; 1907).

Odol-Deuna jasotzean, esan: **Aita Betikoa; Jesukristoren odol guztiz agurgaŕia eskeintzen dizut nere pekatuen ordañez eta Eliz-Amaren beaŕetarako.** (100 eguneko barkapenak. Pio VII'g.)

Konsagrazio ondoren

Batek.—Ama Birjiñagandik jaio zan Jesus, Kalbario mendian il eta andik iru egunera bikain da agurgaŕi piztu zan Jesus uraxe ber-bera ortxe aldare gañean dago Osti Donean ezkutatuta.

Guztiak.—¡Bedeinkatua izan bedi Jesus Aldareko Sakramentu Guztiz Donean!

Batek.—Biotz otzan eta apalekoa zeran Jesus ona, gure biotz ezti oek zure biotzaren antzekoak biurtu itzazu.

Guztiak.—Bai, gure biotz oek garbiak eta esanekoak egin, eta eriotzako orduraño kristau zintzoa izanaz irauteko mesedea egiguzu.

Batek.—Jaungoikoak bere Elizari apaizak eman deizkion otoitz egin dezagun.

Guztiak.—Zure Elizan sinismena zabaltzeko arazoa Apostoluen ardurapean jaŕi zenduan Jesus on oŕek; Zu ezagutu eta maiteraziko zaituzten apaizak, zure umeen artean aukeratu itzazu.

Batek.—Jauna, il diran gure senideetzaz gogoratu zaitez.

Guztiak.-Betiko atsedena emaiezu.

Batek.—Oroitu zaitez berebat, Jauna, il ziran beste kristau zintzo guztietzaz.

Guztiak. — Jaungoikoaren eŕukiz pake gozoan atsedendu ditezela.

Batek.—Gutzaz ere eŕukitu zaitez Jauna.

Guztiak.—Bai, pekatari gaixo eŕukaŕi batzuek besterik ez gera eta eŕuki gaitzazu. Zure ontasun neguŕigabean uste osoa jartzen degu. Gero betikotasun guztian santuekin batean maitatu gaitzagun zure santuen alkartasunean artu gaitzazu.

Aita gurean

Batek.—Jesukristok ber-berak erakutsi zigun otoitza esan dezagun.

Guztiak.—Aita gurea, zeruetan zaudena: santifikatua izan bedi zure izena: betor gugana zure eŕeinua: egin bedi zure borondatea zeruan bezela luŕean ere. Emaiguzu gaur gure eguneroko ogia: barka zazkiguzu gure zoŕak, guk geren zordunai barkatzen diegun bezela: ez gaitzatzu utzi tentazioan erortzen, baizikan gorde gaitzazu gaitzetik. Alaxen.

Agnus Dei'n

Batek.—Munduko obenak kentzen dituzun Jaungoikoaren Bildotsa.

Guztiak.—Gutzaz eŕukitu zaitez.

Batek.—Munduko obenak kentzen dituzun Jaungoikoaren Bildotsa.

Guztiak.—Gutzaz eŕukitu zaitez.

Batek.—Munduko obenak kentzen dituzun Jaungoikoaren Bildotsa.

Guztiak.—Pakea emaiguzu.

Jaunartzean

Batek.—Jauna, nik ez det merezi Zu nere biotzean sartzea.

Guztiak. — *(Eskuaz bulaŕa joaz).* Alaz ere itz bat esan zazu eta nere anima sendatuko da.

(Iru bider.)

(Apaizaren Jaunartze bitartean, jaunartzera auŕeratuko ez diran umeak gogozko jaunartzea egingo dute.)

Batek.—O Jesus, entzun zazu Jaunartze Donean artu nai zinduketen umeen otoitza.

Guztiak. — O Jesus gure Erosle maitagaŕia: Zurekin batzeko daukadan gogo au aintzat artu. Gaur goizean poz-pozik artuko zinduket biotz-biotzez maite zaitut-eta; gañera zurekin alkartuta egoteak nere oben eta uts-egiteak gutxitu eta nere griña txaŕak aulduko lituzke. Zure graziaz etoŕi zaitez eta indartu nazazu, Zuga-

nako nere maitetasuna geitu zazu, garbi-garbia eta Zuk nai zenduken bezelakoa izaten lagundu.

Jaunartze ondoren

Batek.—Mezako Opari Donea egin da; Opari Done oŕen irabaziak guganatzeko mesedea eskatu deiogun Jesusi.

Guztiak.—O Jesus: Bizitz zintzo baten bitartez, zure semeak geranok, Zeruko zorionera eraman gaitzazu. Maite ditugun guzti-guztiei mesede berau egiezu. Zure neuŕirik gabeko eŕukian pekatari gaxoen animetzaz oroitu zaitez. Zu eurengatik il ziñan, eurengatik jexten zera egunero gure aldare gañera.

Aizkeneko otoitzetan

Batek.—Emendik uŕuti dabiltzan gure lagunen alde Jaungoikoari otoitz bat egin dezaiogun.

Guztiak.—Jauna, ez deiezu zure babesa ukatu; eurengandik aŕiskuak

aldendu itzazu; pekatuan ez ditezela erori.

Batek.—Kristau-Ikasbidera ez datozten umeengatik ere eskatu dezagun.

Guztiak.—Jauna, Zu ezagutu, maitatu eta kristau onak izateko argia, indaŕa eta iraupena guztieri emaiezu.

Apaizak onespena (bendizioa) emateko garaian

Batek.—Meza bukatu da. Apaizaren onespena artzeko burua makurtu dezagun.

Guztiak.—Nere Jaungoikoa, zure ordezkoaren eskuaz bedeinkatu gaitzazu: Aitaren eta Semearen eta Espiritu Santuaren izenean.

Aizkeneko Ebanjelioan

Batek.—Meza entzuteko grazia eman digulako Jaungoikoari eskeŕak eman deizkiogun.

Guztiak.—Esker beroak damazkizut Jauna, Meza entzuten utzi didazulako. Nere buru-arinkeriz egin

izango ditudan utsak barka zazkidazu. Eskeñi dizudan Opari Doneak nere pekatuak garbitu ditzala, eta zirikaldietan gogor egiteko indaŕa eman bekit. Zu naigabetu gabe igaro nai detan egun ontan Zutzaz gogoratuko naiz. Maria Birjiña nere Ama ona eta nere aingeru zaitzale donea, nere asmo onak zuen eskuetan jartzen ditut. Lagundu zadazute, gorde nazazute, zaitu nazazute.

Meza bukatu ondoren

XIII'gaŕen Leon Aita Santuak agindutako eskariak

(300 eguneko bark·penak)

Apaizak iru Agur Maria *eŕiarekin batera esaten ditu; ta gero,*

Salve Regina	Agur, Eŕegiña
MATER misericordiæ. Vita, dulcédo	AGUR, Eŕegiña, Ama eŕukioŕa: gure bizi, gozo ta

et spes nostra, salve.

Ad te clamámus éxsules filii Evæ.

Ad te suspirámus geméntes et flentes in hac lacrymárum valle.

Eja ergo, advocáta nostra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte.

Et Jesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exsilium osténde.

O clemens.

O pia, o dulcis Virgo Maria.

V. Ora pro no-

itxaropena, agur. Zure deiez gaude Ebaren ume erbestetuok: zuri aiezka, antsiz ta negaŕez negar-eŕi onetan. Ea, bada, itzuli itzazu gure bitartekoon oŕek, itzuli gugana zure begi eŕukitsu oiek, eta erbeste onen ondoren erakus zaiguzu Jesus, zure sabeleko Seme bedeinkatu ori. ¡O Biozpera! ¡O Eŕukior! O Maria Birjin gozoa.

g) Otoitz egizu

bis, Sancta Dei Génitrix.

R. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

gure alde Jaungoikoaren Ama Done ořek.

e) Jesukristo gure Jaunaren aginduak irabaz ditzagun.

Oremus

Deus refugium nostrum et virtus, populum ad te clamantem propitius réspice; et intercedente gloriosa et immaculata Virgine Dei Genitrice Maria cum beato Joseph ejus Sponso, ac beatis Apóstolis tuis Pedro et Pau-

Otoitza

Jaungoiko gure igesleku ta azkartasuna! Ots egiten dizun eřiari ongi-naiaz begiratu: ta eřugabeko Birjin zoriontsua, Maria Jaungoikoaren Ama, ta Jose bere senar doatsua, Pedro ta Paulo zure Apostoluak eta

lo, et ómnibus Sanctis, quas pro conversione peccatorum, pro libertate et exaltatione sanctæ matris Ecclésiæ, preces effundimus, misericors et benignus exaudi. Per eumdem Christum Dóminum nostrum.

Amen.

beste santu guztiak bitarte ditugula, entzun zure eŕukitasun ta ontasunean gure eskariak, pekatariak biurtu ditezen, ta gure Eliz Ama donea azkatua ta goratua izan dedin. Jesukristo gure Jaun berberaren izenean.

Alaxe.

Invocatio

SANCTE Michaël Archángele, defende nos in prælio; contra nequitiam et insidias diáboli esto præsidium.—*Imperet*

Eskaria

MIGEL Goiaingeru donea, gure buŕuketan gorde gaitzazu, ta deabruaren maltzurkeri ta ekiñaldieri iges egite-

illi *Deus;* súpplices deprecamur: tuque, Princeps militiæ cœlestis, Sátanam aliosque spíritus malignos, qui ad perditionem animarum pervagantur in in mundo, divina virtute in infernum detrúde.

Amen.

Cor Jesu sacratissimum, miserére nobis.

ko gure gorde-lekua izan zaitez. Aŕen eskatzen dio gu Jaungoikoari ondatu dezala, eta Zuk, zeruko gudarien buruzagi oŕek, gogo indaŕez suleizera bota itzazu deabrua ta bere lagun gaiztoak, gure animak galdu nairik munduan dabiltzanak. Alaxe.

¡Jesusen Biotz guztiz doatsua, gutzaz eŕukitu!

(7 urte ta 7 beŕogeiko barkapenak mez-ondoren iru aldiz esanda; Garbitokiko animentzat izan litezke).

Ondorengo Otoitza

Eskeŕak damazkitzut, Jauna, zure

mesede guzi-guziakatik, Zuri Jaungoiko Guzialduna, gizaldi ta gizaldietan bizi ta agintzen dezuna. Alaxe.

Aingeru-otoitza

I

Aingeru batek Mariari
Dio: «graziaz betea»
Jaungoikoaren Semeari
Eman diozu sortzea.
(Guziak).

Goiz, afats eta eguerdietan
Ama, goresten zaitugu;
Aingeruaren itzak berak
Guk ber-esaten ditugu.

2

Nere Jaungoikoaren naia
Nigan dedila egiña
Izan nadin, bai, bere Ama
Baña gelditu Birjiña.

Goiz, Afats...

3

Jaungoikoaren Seme maitea
Gizatasunez da jazten
¡Oi, ontasun egiazkoa,
Jauna gurekin egoten!

Goiz, Aŕats...

ERASPEN EDO DEBOZIOAK

SAKRAMENTU GUZTIZ DEUNARI

Jesusi ikustaldi bat egitera dijoan ume baten

OTOITZA

O Jesus, ia astirik geienean bakar-bakaŕik zaude elizan... Ara, ni zuri ikustalditxo bat egitera nator. Gurtzen zaitut. Une batzuetan zure ondoan egon nai det.

Nere jolasak, nere egin-beaŕak, jolasean gelditu diran nere lagunak poz-pozik utzi ditut, zutzaz gogoratzen naizela eta maite zaitudala onuntza etoŕi ta zuri esateaŕen.

Bai, Jesus, zu emen zaude, ortxe

zaude Sagrariyoan itxita; nik ori badakit eta sinisten det. ¡Zenbat bizi dira zutzaz aztuta! ¡Zenbatek uzten zaituzten ortxe Sagrariyoan bakar-bakaŕik! Alaz ere, eurengatik eta mundu guztiarengatik Nekaldia igaro ta gurutzean il ziñan, eurengatik zaude ortxe Sagrariyoan.

O Jesus nere Erosle maite ori! ara emen ni zure auŕean zutzaz aztuta bizi diran eta bakar-bakaŕik uzten zaituzten oien ordez. Zu poztutzera nator. Ni zure laguntxo leiala naiz.

Jesus, Santuak orain zeruan zure arpegi edeŕa ikusiz egiten dizuten agurtza bera nik emen sinismenez ikusiaz egiten dizut. Luŕeko zerua zurekin egotea da.

Gogozko jaunartzea

Egizko jaunartzea **gogozko** jaunartzea baño askoz obea da. Alaz ere egizko jaunartze epelak baño gogozko jaunartze beroak animari on aundigoa egin leioke.

Jauna Ostian artu ezin dezunean gogoz bederen ar zazu. Ořetarako esan:

NERE Jesus laztan maitea: egi-egiaz sinisten det mai-aldareko Sakramentu gurgaŕi onetan, ogiaren antz-irudipean gordeta zaudela; agurtzen zaitut nere Jaungoiko maitea, ta nai zaitut; baña orain gauza ez banaiz Zu nere baŕenean artzeko, atoz gogoz beintzat nere biotzera; bertan bazeunde bezela laztantzen zaitut, Jauna, eta Zurekin bat egin nai det beti. Iñoiz ez aŕ naiz Zugandik aldenduko.

Edo beste auek:

ATOZ, Jesus laztana, nere bizitza, nere maitetasuna; atoz nere biotz otzera; atoz nere naiak betetzera; atoz nere anima santutzera; atoz nigana, Jesus eztitsua atoz.

Ixil-ixiĺik zaude pixka batean. Agurtu zazu Jauna, eskaŕak eman eta mesedeak eskatu.

JAUNAREN ONEZPENA EGITEKO ERÁ

Jauna agerian jartzen danean:

Pange, lingua, gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinisque pretiósi,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit Géntium.

Edo ala nai bada: «*O salutaris Hostia*» liburu onen azkenian dagoen bezela.

Uŕen: egoki litzake «*Tu es Petrus*».. edo «*Oremus pro Pontifice*»... emen jartzen diran bezela.

Pro Summo Pontifice

V. Orémus pro Pontifice nóstro N...

R. Dóminus consérvet eum, et vivíficet éum et beátum fáciat éum in térra, et non trádat éum in ánimam inimicórum éjus.

V. Fiat mánus túa super vírum déxteræ tuæ.

R. Et supra fílium hominis quem confirmásti tibi.

Jauna gorde bear danean:

Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cérnui:
Et antíquum documéntum
Novo cedat ritui;
Præstet fides suppleméntum
Sensuum deféctui.

Genitóri Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio. Amen.

V. Panem de cælo præstitisti eis. (T. P. Alleluia.)

R. Omne delectamentum in se habentem. (T. P. Alleluia.)

Oremus

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue, quæsumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

Apaizak Jaunarekin Eŕiari bedeinkapena eman ondoren, Jauna aldareko kutxan sartu baño len, bere auŕean belauniko esan bear dira:

Birauen ordezko Gorapenak

BEDEINKATUA izan bedi Jainkoa.

Bedeinkatua izan bedi bere Izen Donea.

Bedeinkatua izan bedi Jesukristo, egizko Jainko ta egizko gizona.

Bedeinkatua izan bedi Jesusen Izena.

Bedeinkatua izan bedi bere Biotz Jaungoikozkoa.

Bedeinkatua izan bedi Aldareko Sakramentu guztiz Donea.

Bedeinkatua izan bedi Jainkoaren Ama goragaŕi, Maria guztiz Donea.

Bedeinkatua izan bedi bere Sortze Done ta Eŕugabea.

Bedeinkatua izan bedi Maria Birjin ta Amaren Izena.

Bedeinkatua izan bedi bere Ezkontide guztiz garbi Jose Donea.

Bedeinkatua izan bedi Jainkoa bere Aingeru ta Santuetan.

Aita gurea, Agur Maria, Gloria.

(Nai danean otoitz au esanda, aldiro urtebeteko barkapena irabazi leike.—Pio VII g. 1801.—Uztail 23 a.)

Ondoren esan leike:

Laudáte Dóminum omnes gentes * laudáte emu ómnes pópuli:

Quoniam confirmáta est super nos misericórdia êjus * et véritas Dómini manet in aetérnum.

Gloria... Sicut erat...

GURUTZ-BIDEA

Gurutze Santuaren...
Jesukristo nere Jauna...

ESKEINTZA

NERE Jesus gozo laztana, daukadazun maitetasunagatik, gurutze aztuna sorbalda gañean arturik, ainbeste bide neketsuetan ibiĺi zerana! Kalbarioko zure oñaze-miñak gaur emen gogoraturik, nere esker ona lendabizi erakutsi nai dizut, ta Gure Eliza Amak eskeñitako barkapen ugariak irabazi ere bai. Garbitokiko anima eŕukaŕien-

tzat, eta batezere, Zuk gog koak dituzun eta geien zor dizuten anima aientzat. ¡Lagundu zaidazu Jauna, bi asmo eder oiek ongi betetzen!

(Toki batetik bestera zuazela esan:)

Sancta Mater istud agas.	Jesusek gurutzean.
Crucifixi fige plagas.	Artutako zauriak.
Cordi meo valide.	Ama, josi nerean.

LENENGO EGONALDIA

Gure Jesus maitea iltzea erabakitzen dute

Adoramus te Christe, et benedicimus tibi.	*Agurtzen zaitugu Jesus ta bedeinkatzen zaitugu, zure gurutze santuz, gizona beŕerosi dezulako*
Quia per sanctam crucem tuam, redemisti mundum.	

NERE Jesus maitea ixil-ixilik zaude, juduar lotsagabe ta Pilatosen auŕean, Zu gizonik zuzenena izan aŕen, agintari zital oŕek, bidegabeko epai gogoŕa zure kaltez ematera dijoanean...

Aŕen eskatzen dizut Jauna, emaidazula nere aŕokeria menderatzeko indaŕa, erbesteko naigabeak pozik eramanaz, iritxi dezadan noizbait zeruko zorion edeŕa. Alaxe.

Aita Gurea... Agur Maria... Aintza (Gloria)

Esan gero:

Miserere nostri Domine.	*Gutzaz eŕuki zaitez Jauna.*
Miserere nostri	*Gutzaz eŕuki.*
Et fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.	*Ildakoen animak, Jainkoaren eŕukiaz atseden pakea bezate.*
Amen.	*Alaxe.*

Batetik bestera aldatzean esan gorago be-

zela: *Sancta Mater...* edo *Gure Jesus maitearen Nekaldi eriotza, ta bere Amaren atsekabeak, bedeinkatuak eta goretsiak izan bitez. Alaxe.*

BIGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesus maiteak gurutzea artzen du

Adoramus...

ZERU luŕaren Egiḹe ta Jauna: juduar biuŕien menpean jaŕi zera, ainbat neke gogoŕak aien eskuetatik artu ta gero gurutze astuna sorbalda gañean eramateko...

Emaidazu Jauna: neronek ere gurutzea laztantzea, au da: atsekabe-miñ eta ezbear guziak, biotz onez artu ta eramatea, gero zeru edeŕean ikusi zaitzadan. Alaxe.

(*Aita Gurea...* ta ondoren jaŕi diran otoitzak, lenengo egonaldian bezela, beste guzietan esan oi dira).

IRUGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesus maitearen lenengo erori aldia

Adoramus...

NERE Jesus laztana! Luŕean etzana ikusten zaitut, gurutzepean, guztiz auldu ta nekatua. ¿Gurutze aztunak, bota ote zaitu ba luŕera, zerulurak indartzen dituzun Jaun Altsu ori...? ez: nere oben (pekatu) laŕi ta bidegabekeri aundiak dira; orain ezagutzen det bakoitzaren gaiztakeria.

Emaidazu Jauna oiek biotzez goŕotatzea. Alaxe.

LAUGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesus maiteak Kalbarioko bidean bere Ama ikusten du

Adoramus...

ANDRE Maria, ama eŕukaŕiena, bai aundia dala oraingo zure oñazea,

Jesus zure Seme laztana ikusiaz txistuz zikindua, zauriz josia, danok iseka-paŕa egiten diotela! Barkatu Ama; nere bidegabeak jaŕi dute zure Semea era ontan, bañon orain aitortzen ditut, auŕerakoan bestea izango naiz.

Emaidazu, Ama laztana, biotz-damu egi-egizkoa. Alaxe.

BOSGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesus maiteari gurutzea eramateko laguna ematen diote

Adoramus...

Nere Jesus txit maitea! Laguna artu dezu gurutzea eramateko, ez laguntza beaŕian arkitzen zeralako, gu oso aldakoŕak, txit aulak eta pekatariak izanik, gure indar utsez ezer ez genezakela erakusteagatik baizik.

Emaiguzu, Jaun maitea, guztioi ain beaŕezko zaigun zure laguntza.

Alaxe.

FUNDACION SANCHO EL SABIO

SEIGAŔEN EGONALDIA

Beronika'k Jesus maiteari arpegia garbitzen dio

Adoramus...

ZERUKO izar argiak, eta eguzki diz- diratsua bañon edeŕagoa zeran, Jesus nere Jauna! ¿nork zure arpegi edeŕa, txistuz loitu du...? Neronek pekatariak, nere gaiztakeri ta obenaz (pekatuaz), bañon damutasunezko zapi edeŕaz zure izerdi-loiak orain ken- du nai ditut.

Ezaŕi Jauna, nere biotzean Zure izerdi edeŕa, eta ez naiz auŕerakoan Zugandik aldenduko. Alaxe.

ZAZPIGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesus maitea bigaŕen aldiz erortzen da

Adoramus...

JESUSEK bigaŕen aldiz luŕa jotzen du, kristaua: ¿zergatik ote, ezpada,

adierazi nai digulako: asmo sendoberiak maiz artu aren, beriz eroriko gerala bere laguntza ez badegu eskatzen? Zoritxarez alaxen da: amaika aldiz gure biotza eman diogu, ta beste ainbestetan beriz ukatu degu, Pedrok bezela; bere laguntza gabe, ezer ez genezake.

Emaiguzu Jauna, gure asmo onak indartuko dituen zure laguntza.

Alaxe.

ZORTZIGAREN EGONALDIA

Gure Jesus maiteak Jerusalengo emakumeai itz egiten die

Adoramus.

NEGAREZ ikusten ditu Jesusek Jerusalengo alabak, Bera gurutziltzatzera daramatelako, ta erukiz beterik, beren buruaz negar egiteko esaten die, beren buruaz eta beren semeaz..

Gure bañuan daukagu pekatariok zertaz negar egin: gure obenak (pekatuak), gure gaiztakeri ta bidegabeak; oña beti negartu bear deguna, oiek erakañiko digute-ta betiko galera, azkengabeko zoritxaña.

¡Piztu Jauna, gure biotzetan, damutasunezko su-gaña, ta pekatuaganako goñoto bizia. Alaxe.

BEDERATZIGAÑEN EGONALDIA

Gure Jesus maitea irugañen aldiz erortzen da

Adoramus...

AÑIGAÑIZKO ikusgañia! Zeru-luñaren Egile aundia irugañenez luñera erortzen da. ¿Naikoa ez ote zan, ba, bein eta bitan Berak luña jotzea...? Ez: beañezko zan beñiro, irugañen aldiz erortzea, guztiok ikasi genezan «gurutzea azkenerano eraman

bear degula»; au da, beti izango ditugula ñeke-lanak, oñaze-miñak, ezbear eta naigabeak, bañon biotz-onez oiek eraman bear ditugula.

¡Emaiguzu, Jaun Maitea, gurutzea beti eramateko kementasuna! Alaxe.

AMARGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesus maiteari soñekoak kentzen dizkate

Adoramus...

BEGIRA zazu, kristaua, Jesus zure Jauna aingeru lirañak bañon askoz garbiagoa dana, ortxe biĺotsik, bere etsaien auŕean... ¡au lotsa, ta zenbateko naigabe miña artuko zuen, ain lotsagaŕiro bere burua ikusirikan, ainbeste lagunen artean!

Oŕa nola ordaindu nai izan dituen zure lasaikeri ta loikeriak, zure zabarkeri ta lizunkeri guziak.

¡Emaiguzu, Jauna, biotz-garbitasun aundia! Alaxe.

AMAIKAGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesus maitea gurutzean josten dute

Adoramus...

NERE Jesus eŕukitsu maitea: gurutzean ezartzen dituzu zure esku oñak ta ikaragaŕizko oñaze-miñekin, gurutzean josten zaituzte boŕero biotz-gogor oiek... Bañon ¿zer diot boŕeroak? ni naiz, Jesus maitea, boŕero aundiena, amaika aldiz neronek josi zaitut-eta oŕ gurutzean, pekatu egin dedan bakoitzean.

¡Eŕuki zaitez nitzaz gaur, Jauna, ta barkatu nere bidegabekeri guztiak. Alaxe.

AMABIGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesus maitea gurutzean iltzen da

Adoramus...

IKARATU zaitez, kristaua, Jesus gurutzean zintzilik begiratzen dezula, ikusgaŕirik aundiena zure begiak orain ikusten dute ta.

Gizon zuzenena gaizkil̄e-lapuŕen artean, bildotx otsanena otso amoŕatuen erdian, Jaungoikoaren Semea, ta bera bezela Jaungoikoa, bere etsaien eskuetan, gurutzean josia, odola dariola, oŕa zure pekatuen ordaña.

¡Agurtzen zaitugu, Kristo gure Jauna, ta bedeinkatzen zaitugu, zure gurutze santuaz, ber-erosi gaituzulako! Alaxe,

AMAIRUGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesusen maitearen gorputza bere Amaren besoetan jartzen dute

Adoramus...

SAMINTASUNEZKO Ama naigabetsua! ¿nork zure oñazeak neurtu, Jesus zure Seme laztana, besoetan il̄a ikusten dezula? Ama eŕukitsu maitea: zure naigabearen añako biotz damua nai nuke, nere pekatuak goŕotatzeko: oiek erail dute-ta zure Seme laztana! ¡Iritxi zadazu, esker edo grazi berezi au: biotzez eskatzen dizut! Alaxe!

AMALAUGAŔEN EGONALDIA

Gure Jesus maitearen gorputza obiratzen dute

Adoramus..

BEGIRA zazu azkenean, kristaua, Jesusen gorputz il̄a jaŕi duten obia;

obi beŕia da, arkaitzean zulatua, ta aŕi lodi batek ixten du bere saŕera; zure biotzak ere, obi beŕia bear du izan, Jesus ez izatera beste iñor gordeko ez duena; saŕerako aŕiak erakusten digu, ardura aundiaz zaitu bear degula, Jesusen etsaiak, bertan sartu ez ditezen, berak egin dizkizun esker-doaiak lapurtzera.

¡Andre Maria! nere Ama, emaidazu zure Seme ta nere Erosle maiteaganako maitetasun sutsua. Alaxe.

JESUKRISTOREN BOST ZAURIAI

(Xabier-tar Prantzisko Deunak egin oi zuen otoitza).

NERE Jaun ta Jaungoiko Jesukristo: guganako maitetasunak gurutzean iriki zizkizuten bost zauriagatik, eta gurutzeko bidean izan zenituen beste ezin neurtu ala gorputz-uŕatze min-

berakgatik, eskatzen dizugu: zure odol ordaingabekoz gaitzgabetutako guziok, zure eŕukia, zure laguntza, ta betiko zoriona iritxi dezagula.

(5 *Aita gure*, *Agur Maria* ta *Gloria*, ta beste bat azkenean Aita Santuaren alde).

Gero:

Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi,

Quia per sanctam crucem tuam, redemisti mundum.

Oremus.

Respice quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium et crucis subire tormentum. Qui tecum vivit et regnat, in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Jesus Gurutziltzatuaren bost Zauriai Agurak

(Gorago jaŕi dan otoitzaren ordez, beste au esan leike, Gurutz-bidea bukatzeko).

Ezkeŕeko-oñeko zauriari:

Biotzez gurtzen zaitut, nere Jesusen zauri eder ori, ta beragatik eskatzen dizut, nere ibilera gaiztoz egindako pekatu guztien barkapena. *(Aita gurea, Agur Maria, Gloria).*

Eskuiko oñeko zauriari:

Biotzez gurtzen zaitut nere Jesusen zauri eder ori, ta beragatik eskatzen dizut, nere itz ta egintza gaiztozko pekatuak barkatzeko. *(Aita gurea, Agur Maria, Gloria).*

Ezkeŕeko eskuko zauriari:

Biotzez gurtzen zaitut, nere Jesusen zauri eder ori, ta beragatik eskatzen dizut, nere begi ta beste zentsunez

egindako pekatuak barkatzeko. *(Aita gurea...)*

Eskuiko eskuko zauriari:

Biotzez gurtzen zaitut, nere Jesusen zauri eder ori, ta beragatik eskatzen dizut, nere oroimen, adimen, ta naimenaz (borondatez) egindako pekatuak barkatzeko. *(Aita gurea...)*

Saietzeko zauriari:

Biotzez gurtzen zaitut, nere Jesusen zauri eder ori, ta beragatik eskatzen dizut Jauna: zure Biotza aztamakil gogoŕak eta zure Amarena ezpata zoŕotzak josi zuen bezela, zure maitetasunak nere anima josi dezala. *(Aita gurea...)*

(Beste *Aita gurea, Agur Maria* ta *Gloria,* Aita Santuaren alde).

JESUSEN BIOTZAGANAKO ERASPENA

Asko ta aundiak dira Jesusen Biotz eŕukitsuak bere maitaleai agindutako eskeintzak.

Amabi eskeintzak

1.ª Beren bizibidean bear dituzten laguntasun guztiak Nik emango dizkiet.

2.ª Beren sendi edo familietan pakea zabalduko det.

3.ª Atsekabe guztietan Nik alaituko ditut.

4.ª Bizitzan eta batezere eriotz-aldian, beren igesleku ta estalpea Ni izango naiz.

5.ª Beren eginkizun guztietan bedeinkatu ta lagunduko ditut.

6.ª Eŕukizko itxaso-baztergabea pekataŕiak nere Biotzean arkituko dute.

7.ª Kristau epelak berotuko ditut.

8.ª Beroak, nere maitetasunean, irazekiko ditut.

9.ª Apaizai, biotz gogoŕenak biguntzeko, doaia emango diet.

10.ª Nere Biotz-irudia agirian jaŕiko duten etxeak bedeinkatuko ditut.

11.ª Nere biotzaganako maitetasuna zabalduko duten guztien izenak nere Biotzean ezaŕita gordeko ditut.

12.ª Iïaren lenengo bederatzi ostiraletan jaŕaiturik, jaunartuko duten guztiei, ñeuŕi gañezko nere Biotzaren eŕukiak eskeintzen diet: ez dirala nere asaŕean ilko, ezta-re elizakoak artu gabe.

Lenengo bederatzi ostiralak edo

Agindu aundia

Ara emen Jaunaren ezpañetatik Alakoke'tar Margarita Maria deunak entzundako itz edeŕak:

Nere Biotzaren neuŕi gañezko eŕukiak, ta nere maitetasun guzialdunak, iïaren lenengo bederatzi ostiral jaŕaitutan, Jaunartuko duten guztiei agintzen die: nere aseŕean ez dirala ilko, eztaere elizakoak artu gabe: ta azken

une ларian nere Biotza gorde-leku bene-benetakoa izango dutela.

Agintzen dana:

Jaungoikoaren adiskidetasunean iltzeko esker edo grazi berezi-aundia eskeintzen digu Jesusen Biotz eŕukioŕak: beraz bederatzi lenengo ostiral jaŕaitutan Jaunartuko duten guztiok, naiz dala lenagotik elizakoak artzen dituztela, edo oiek ezin artnrik, biotz damu egizkoa egiten duela, Jaungoikoaren laguntasunean ilko dira, ta zerua irabaziko dute.

Eskatzen zaiguna:

Esker edo grazi berezi aundi ori irabazteko, *naiko da, bederatzi lenengo ostiral jaŕaitutan Jaunartzea:* ez dira beraz beaŕezkoak, Jaunaren adiskidetasunean (grazian) gaudela, ez aitortzea, eztaere beste otoitz edo egikizunik. Ala baño irabazi aundiagoak oneraspen ontatik ateratzeko, guztiz gogogaŕia izango da, egun oietan otoitz edo elizkizunak egitea, Jesusen Biotzaren gorespen aintzaz.

(Barkapen osoa irabazten da, lenengo ostiral bakoitzean, aitoŕtu, Jaunaŕtu, Aita Santuaren aldez eskatu, ta Jesusen Biotzari otoitz bat edo beste esan-da).

Jaunartu ondoren, lenengo ostiral bakoitzean esan leiken Otoitza

JESUS txit eztitsua! zure Biotzaren neuŕigañezko maitetasun eta eŕukiak zure adiskidetasunean ilko dirala agindu die, lenengo bederatzi ostiral jaŕaitutan Jaunartuko duten guztiei: aŕen, eskatzen dizut Jauna: nitzaz eŕukitu zaitez, ta zure agindu ori gogoratuaz emaidazu, nere oben edo pekatu guztiak goŕotaturik, zure maitetasunean iltzea.

¡Jesusen Biotz eŕukioŕa, zeruko ate zabala, nitzaz eŕukitu!

¡Jesusen Biotz eŕukioŕa, aberastasunez betea, nitzaz eŕukitu!

¡Jesusen Biotz eŕukioŕa, Zugan iltzen diranen itxaropena, nitzaz eŕukitu!

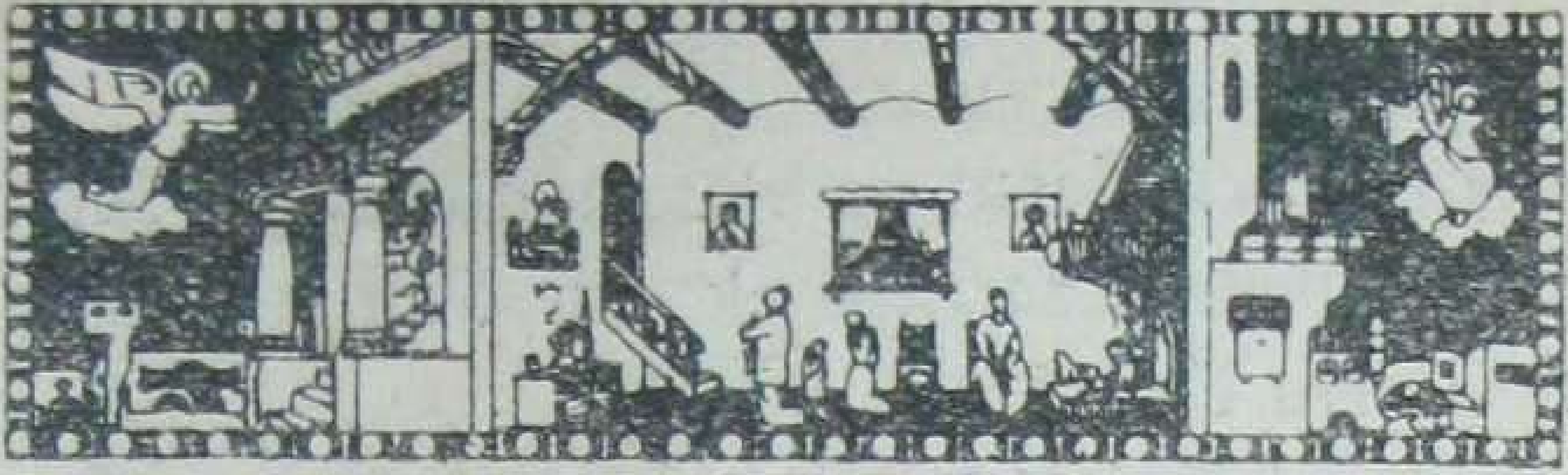

ANDRE MARIAGANAKO ERASPENA

Amarik gabeko umea ume zurtza da; ama duen umea, beŕiz, zorionekoa da. Estutasun ta laŕitasunetan umeak amari deitzen dio: ez baida umearentzat amaren magala baño babes oberik. . Jakizu, bada, ume, badezula zeruan luŕeko amak baño askoz maitego zaitun Ama on bat. Jesusen Ama bera da zure Ama. Izan zaite bere seme edo alaba ona, maite zazu asko zure Ama on ori, ta bere magaletik ez beiñere aldegin.

Zeruko Amaganako erazpenik onenetako bat au da:

AGURTZA DEUNA

(EŔOSARIOA).

Otoitz guztiz edeŕa: ez da gizonak asmatutakoa, zerutik jetxia baño: Ama Mariak berak Domingo Santuari erakutzitakoa da.

Otoitz guztiz ederá: otoitz ederénak berekin dauzkalako:

Aita gurea Jesukristok asmatua, *Agur Maria* aingeruak zerutik ekária, *Santa Maria* ta *Gloria* Eliz-Amak jaŕiak.

Gure auŕekoak, euskaldun zaŕak, eŕosarioaren oso zaleak ziran.

Jayera (debozio) eder onek sortu ditu gure Eŕian entzute aundiko deun (santu) ospatsuak: Loyolatar Iñazio, Xabier, eta Martin deunak, Lizardi, Tomas eta Beŕiotxoa zoriundunak.

Berak gorde ditu gure Eŕian, sinismen ta oitura garbiak, eta gure egunetan ere, ainbat sinisgabeko edo sinisgalduko eŕidien artean, sinismenak (fedeak) gure Eŕian dizdiratzen badu, eŕosarioari zor diogu.

Gure asaba zaŕak bezela, esan dezagun egunero, guztiok batean etxean, agurtza edo eŕosario deuna.

Agurtza esateko era

Gurutze santuaren...
Jesukristo nere Jauna...

1) Dómine, labia mea apéries,	1) Jauna, nere ezpañak idiki.

2) Et os meum annuntiábit laudem tuam.	2) Tanereaoak zure gorapena esango du.
3) Deus, in adjutorium meum intende	3) Jauna, lagundu zadazu.
4) Domine, ad adjuvandum me festina.	4) Neri laguntzera azkar zatozkit.
5) Gloria Patri et Filio et Spiritui Sáncto.	5) Aintza Aitari ta Semeari ta Spiritu Sàntuari.
6) Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in sœcula sœculorum. Amen.	6) Asieran zan bezelaxe, orain eta beti, gizaldi ta gizaldietan. Alaxen.

Maria, esker eta eŕukizko Ama, etsaietatik gordeaz eraman gaitzatzu zugana. Amen.

Pozezko eskutukiak

(Astelen-ostegunetarako)

1'goa: Jaungoiko Semea gizon egitea.

Eskaria: Apaltasuna.

Aita gurea... 10 Agur Maria ta *Gloria.*

Maria, esker eta...

2'goa: Andre Mariak bere lengusuari egindako ikustaldia.

Eskaria: Lagun-urkoaganako onginaia.

3'goa: Jaungoiko Semearen jayotza.

Eskaria: Luŕeko ontasunetara biotza ez makurtzea.

4'goa: Andre Maria Elizan sartzea.

Eskaria: Jaungoikoaren eta Eliz-Amaren legeak jaŕaitzea.

5'goa: Jesus Auŕa galdu ta arkitua.

Eskaria: Pekatuagatik Jauna galdu badegu, lenbailen arkitzea.

Nekezko eskutukiak

(Astearte ostiraletarako)

1'goa: Getsemaniko baratzan Jesusen otoitza.

Eskaria: Pekatuen damua.

2'goa: Jaungoikoaren Semea zigoŕez joa.

Eskaria: Loikerizko pekatuetatik iges egitea.

3'goa: Jesukristoren arantzazko burestuna (koroia).

Eskaria: Gogapen (pentsamentu) txaŕetatik alde egitea.

4'goa: Jesukristo gurutze aztunaz zamatua.

Eskaria: Naigabezko eramankizunetan etsipena.

5'goa: Jesukristoren gurutzeko eriotza.

Eskaria: Jesukristoren eriotza gure biotzetan pekatu laŕiaz ez beŕitzea.

Aintzazko eskutukiak

(Azteazken, larunbat eta igandeetarako)

1'goa: Jaungoiko Semearen piztuera.

Eskaria: Grazizko bizieran il arteraño irautea.

2'goa: Jaunaren igoera zerura.

Eskaria: Zeruratzeko zaletasuna.

3'goa: Espiritu Santuaren etoŕera.

Eskaria: Otoitza maite izatea.

4'goa: Andre Mariaren jasoera zerura.

Eskaria: Eriotz on bat egiteko santuen antzera bizitzea.

5'goa: Andre Mariaren bureskundea (koroazioa).

Eskaria: Andre Mariaganako zaletasuna.

Aŕentza (Letaniya)

Kyrie eleison	Jauna, gutzaz eŕukitu.
Christe eleison	Jesu-Kristo, gutzaz eŕukitu.

Kyrie eleison	Jauna gutzaz eŕuki tu.
Christe audi nos	Jesu-Kristo entzun zaiguzu.
Christe exaudi nos	Jesu-Kristo entzun zaiguzu.
Pater de coelis Deus, *miserere nobis.*	Zeruko Aita Jaungoikoa, *gutzaz eŕukitu.*
Fili Redemptor mundi Deus, *miserere nobis.*	Jaungoikoaren Semea, gizonen Eroslea, *gutzaz eŕukitu.*
Spiritus Sancte Deus, *miserere nobis.*	Espiritu Santu Jaungoikoa, *gutzaz eŕukitu.*
Sancta Trinitas unus Dens, *miserere nobis.*	Irutasun deuna, Jainko bakaŕa. *gutzaz eŕukitu.*
Sancta Maria, *ora pro nobis*	Maria Deuna, *gutzaz eskatu.*
Sancta Dei Genitrix,	Jaungoikoaren Ama deuna.
Sancta Virgo Virginum	Birjiñen - Birjiña Deuna.
Mater Christi	Jesu-Kristoren Ama.
Mater Divinæ gratiæ	Jaungoikozko eskeŕaren Ama.

Mater purissima	Ama txit garbia.
Mater castissima	Ama eŕu gabea
Mater inviolata	Ama kutsu-gabea
Mater intemerata	Ama orbangabea
Mater inmaculata	Ama sortzez-gar-
Mater amabilis	Ama maitagaŕia [bia
Mater admirabilis	Ama miragaŕia
Mater boni consilii	Ama itun onekoa
Mater Creatoris	Egil̄earen Ama
Mater Salvatoris	Eroslearen Ama
Virgo prudentissima	Birjiña txit begiratua
Virgo veneranda	Birjiña gurgaŕia
Virgo praedicanda	Birjiña goragaŕia
Virgo potens	Birjiña indartsua
Vingo clemens	Birjiña eŕukitsua
Virgo fidelis	Birjiña zuzena
Speculum justitiæ	Zuzentasunaren ispilua
Sedes Sapientiæ	Jakintzaren jar-lekua
Causa nostrae letitiæ	Gure pozaren ituŕia
Vas spirituale	Gogozko ontzia
Vas honorabile	Ontzi omengaŕia
Vos insigne devotionis	Oneraspen ontzi ospetsua
Rosa mistica	Aŕosa miragaŕia
Turris Davidica	Dabiden doŕea
Turris eburnea	Marfil̄ezko doŕea
Domus aurea	Uŕezko etxea

ORA PRO NOBIS

GUTZAZ ESKATU

Foederis arca	Elkartasun kutxa
Janua coeli	Zeruko atea
Stella matutina	Goizeko izaŕa
Salus infirmorum	Gaxoen osasuna
Refugium peccatorum	Pekatarien babesa
Consolatrix afflictornm	Atsekabetuen pozgiĪea.
Auxilium christiancrum	Kristauen laguntza
	Kristauen laguntza
Regina Angelorum	Aingeruen Eŕegiña
Regina Patriarcharum	Aita-Nagusien Eŕegiña
Regina Prophetarum	Iragarleen Eŕegiña
Regina Apostolorum	Bidalien (Apostoluen) Eŕegiña
Regina Martyrum	Ziñopen (Martirien) Eŕegiña
Regina Confessorum	Aitorleen Eŕegiña
Regina Virginum	Birjiñen Eŕegiña
Regina Sanctorum omnium	Done(santu) guztien Eŕegiña
Regina sine labe originali concepta	Jatoŕizko eŕu gabe sortutako Eŕegiña
Regina sacratissimi Rosarii	Aguıtza txit deunaren Eŕegiña
Regina pacis	Pakezko Eŕegiña
ORA PRO NOBIS	GUTZAZ ESKATU

Agnus Dei qui tollis peccata mundi, *parce nobis Domine*	Jaungoikoaren Bildotsa, gizonen pekatuak kentzen dituzuna, *barka zàguzu Jauna.*
Agnus Dei qui tollis peccata mundi, *exaudi nos Domine.*	Jaungoikoaren Bildotsa, gizonen pekatuak kentzen dituzuna, *aditu zaiguzu Jauna.*
Agnus Dei qui tollis peccata mundi, *miserere nobis.*	Jaungoikoaren Bildotsa, gizonen pekatuak kentzen dituzuna, *gutzaz eŕukitu Jauna.*
V. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix	V. Otoitz egizu gure alde Jaungoikoaren Ama Done ońek.
R. Ut digni efficiamur promisionibus Christi.	R. Jesukristo gure Jaunaren aginduak irabaz ditzagun.
Oremus	*Otoitza*
Gratiam tuam, quaesumus Domine, mentibus nostris infunde, ut qui Angelo nuntiante, Christi Fi-	Ixuri ezazu, ańen, Jauna, gure biotzetan zure grazia, Jesukristo zure Semearen Gizakundea, Aingerua-

lii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem, ad Resurrectionis gloriam perducamur.

Per eumdem Christum Dominum nostrum. Amen.

ren esanaz ezagutu genduanok, bere nekaldi ta Eriotzaren bitartez, aintzazko piztuerara eldu gaitezen: gure Jaun Jesukristo beroŕengatik.

Alaxe.

DE PROFUNDIS

(Ildakoen alde esan oi dan otoitza)

1) De profundis clavide ad te, Domine. Domine exaudi vocen meam.

1) Baŕen-baŕendik ots egiten dizut, Jauna. Jauna, entzun nere abotsa.

2) Fiant aures tuae intendentes, in vocem deprecationis meae.

2) Zure belaŕiak ipiñi itzazu, nere otoitzaren abotsera.

3) Si iniquitates observaveris Domine ¿Domine quis sustinevit?

3) Gaiztakeriei begiratzen badiezu, Jauna ¿nor legoke zure auŕean?

4) Quia apud te propitiatio est, et propter legem tuam sustinui te Domine.

4) Baño Zugan eŕukia da, eta zure legean itxaropena daukat, Jauna.

5) Sustinuit anima mea in verbo ejus: speravit anima mea in Domino.

5) Jaungoikoaren aginduetan nere gogoak ustea dauka, Jaungoikoagan itxaropena jaŕi du.

6) A custodia matutina usque ad noctem, speret Israel in Domino.

6) Goiz-goizetik aŕatseraño, Israelek Jaungoikoagan itxaron beza.

7) Quia apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio.

7) Jaungoikoa eŕukitsua dalako ta txit ugaria bere barkapena.

8) Et ipse redimet Israel, ex

8) Bai, Berak azkatuko du Is-

omnibus iniquitatibus ejus.

V. Requiem aeternam dona eis Domine.

R. Et lux perpetua luceat eis.

V. Requiescant in pace.

R. Amen.

Oremus

Fidelium Deus omniium Conditor et Redemptor, animebus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum, ut indulgentiam quam

rael, bere gaiztakeri guzti-guztietatik.

V. Azkengabeko atsedena, emaiezu, Jauna.

R. Eta betiko argiak argi bizaie

V. Pakean beude.

R. Alaxe.

Otoitza

Jauna, Kristau guzien Egil̄e ta Eroslea, zure jaŕaitzal̄e gizon-emakumien animai beren pekatu guztien barkapena emaiezu; otoitz beroen bitartez betl nai izan zu-

semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

Amen.

ten barkapena iritxi dezaten.

Beti ta beti bizi ta agintzen dezun Jaun oŕek.

Alaxe.

(Eŕosarioa beti zerekin erabili zazu. Naiz eŕosarioa esateko, naiz banaka esateko, Agur-Maria bakoitzean beatzak eŕosarioaren ale bat ikuturik, barkamen asko irabazi zenezazke-ta. Eŕosarioa bedeinkatutakoa ta barkamenduna eduki.

Santu batzuenganako eraspena

Jose Deunari

Garbitasuna eskatzeko Otoitza

ANDRE Mariaren Senar guztiz garbia, ta Jesusen Aitorde zuzena, Jose Doatsua: gorputz-animaren garbitasun osoa, guretzat eskatu, edo-

zein pekatuz garbiak, eta eztai-soñekoarekin Jantzirik, zeruko eztaietara sartu gaitezen. Aitaren, eta Semearen eta Espiritu Santuaren izenean. Alaxe.

Eriotz on bat iristeko Otoitza

ZUGANA nator, Jose Deuna, il-zorian daudenen Zaindaria, eta zuri, zeure eriotz dontsuan Jesus ta Maria begira zegozkizun oŕi, eskar pozgaŕi bikoitz oŕegatik, il-zori neketsuan dagon N. mirabe onen anima zure ardurapean gogoz jartzen det, deabruaren maltzurkerietatik eta betiko eriotzatik, zure laguntzaz, aldendu eta betiko zorionean sartzea merezi dezan. Kristo gure Jaunagatik. Alaxe

Gonzaga'tar Luis Deunari

AINGERUEN antzekoa ta garbitasunaren ixpilua zeran Luis santua; nere gorputz ta animaren garbitasu-

[library stamp: ...CION SANCHO EL SAB...]

na zure eskuetan jartzen det. Ez utzi, nere aingeru oŕek, pekaturik txikienaz nere anima loitzen. Josi nere biotz baŕu-baŕuan Jaungoikoaganako beldur santua, ta kixkali nazazu bere maitasunaren su bizian, zure antzekoa luŕean izanik, gero zurekin batean zorionekoa zeruan izateko. Alaxen.

Kostka'tar Estanislao Deunari

GURE Zaindari maite, Estanis Deuna! Deuntasunezko edergaŕirik egokienez apaindu zizun Jaungoikoak biotza: Beragandik artu zendun, bada, Ama guziz garbiaren bitartez, Jesusen Lagundira juateko agindua; agindu au betetzeko gogo irazekia Berak eman zizun; Berak Aldarean daukagun Jesus-ganako esan al baño maitasun aundiagoa; Berak Ama garbi garbiarenganako

żaletasunik biziena; Berak apaltasuna eta nekerik gogoŕenak pozez eraman naía eman zizkitzun. Jaungoikoagandik artutako apaindura oek zugan ikusita, lagun zaiguzu, aŕen, edergaŕi oyek guretzat ere Jaun Beragandik irixten, iritxitakoan iñoiz galdu gabe erabiltzen, Zure antza emengo bizitzan artuta, gerokoan ere Zu bezela, betiko atsegiñetan bizi gaitezen. Alaxen.

Garbitokiko animenganako eraspena

Izan zaite, ume, besterekin eŕukitsua ta zuretzat ere izango da eŕukia.

Bein eriotzako ateak igaro ezkero, irabaz bidea bukatu da. Andik auŕera ez dago besterik: ¿egin dezu on? ar zazu sariya; ¿oker egin dezu? ordaindu zazu.

Jaungoikoak asko maite ditu anima aiek ez ditu, alaz ere, zerura eramango Garbitokiko oñazetan garbi-garbi egin bitartean. Anima gaxo aiek berentzat egin eziñ lezaketena guk emendik egin genezaieke. Jesukristo gure Jaunak bere irabazi guztik Eŕo-

mako Aita Santuaren eskutan utzi zituen. Irabazi oiek Aita Santuak gure eskutan jartzen ditu, guk otoitz eta eginkizun onen bidez anima aien zoŕa ordaindu ta lenbailen zerura joan ditezen.

Oŕetarako bide asko dauzkagu kristauok Gaŕbitokiko animai laguntzeko; oien artean *a*) *otoitzak*, batez ere barkamenez aberastutakoak; *b*) norbere buruari kutizi bat ukatu; *c*) beartsuari ogi zati bat eman; *d*) animen alde jaunartu; *f*) ta batezere *Meza Santua* atera eta entzun.

¡Nolako poza emango zeñioken animari Garbitokitik atera ta zerura bialiko bazendu!

Alegin zazu, ume, anima gaxo aiei laguntzen, zu ere ara joaten bazera, lenbailen andik aterata zerura betiko igo zaitean.

Argi Done labuŕa

lenbiziko jaunartze ospatsua egin bitarteko umetxoentzat egiña da. Bein jaunartze ospatsua egin ezkeroz, andik auŕerako or daukazue beste liburu ARGI DONEA. Bein jaunartze ospatsua egin ezkeroz, umetasuna utzi ta zentzutasunean sartzeko garaia asten da.

Oŕegatik, bada, zentzutasuneko kristau bizitza oñaŕi irme ta iraunkoŕaren gañean jasotzeko, egun batzutako gertuera eskatzen du.

Ez gera gu bakarik uste ontakoak. Apaiz jaun guztiak gure iritzikoak dira, ta apaiz

oietako askok eskatuta jartzen degu emen

Lenengo jaunartze ospatsua egiteko gertuera

Jesukristo gure Jauna Jaungoiko-Gizona zeruan dagon bezelaxe aldareko Sacramentuan artzea da kristau batek izan lezaken zorionik aundiena. Zorion onekin berdindu liteken beste zorionik ez dago. Ořegatik lenengo aldiz egiten dan jaunartzea zorionik aundienekotzat beti ezagutu izan oi da.

Jesukristo mundura etoři baño len, emen luřean bizi izan ziran Santu aundiak etzuten zorigařizko egun ori ezagutu. Abraan, Isaak, Jakob, Dabid eta beste Lege Zařeko gizon jaungoikozkoak Sakramentu au ezagutu gabe joan ziran; antxiñatik Sakramentu onen beřia eman zuten Igarle edo Profetak etzuten Sakramentu au artzeko zorionik izan; Jesukristoren lengusu Juan Bautista santuak eta Jesusen aitordeko Jose Santuak berak ere Sakramentu au jaři baño len il ziran.

Jaungoikoak aiei eman etzien zoriona zuri ematen dizu.

Lenengo aldiz jaunartutako egun oroigaří au gaztetxogua ziñanean izan zenuen, egia da; baña orain egitera zoazen lenbiziko

jaunartze ospatsuari etzaio ořegatik bere aunditasun ta oroigařitasuna gutxitzen.

Zure gurasoak ongi dakite zu Batayoko sakramentua artzera eraman zindutenean, lenbizi Elizara ta gero etxeko mayean jan-edanketa egitera zenbatxo zeñide ta adiskide bi'daiko ziran. Bada jaunartzeko sakramentuak ez du gutxigo izan bear. Batayoa bezelaxe Jaunartzeauře sakramenmentua da, ta on izango litzake egun ořetan lengusu, auso ta adiskideai deitu, ta danak, guraso ta señideak ařetik dirała, aldareko mai santura bildu ta gero etxean jai ospatsua egitea. Gauz itxusia izango litzake benetan seme edo alaba jaunartze ospatsua egitera biali ta familikoak etxean gelditıko balira.

Eginkizun aundiak gertuera ona eskatzen du. Jaunartze ospatsua egitera dijoan ařak religiyoko gauzetan, zazpi urteko umeak baño gaiago jakin bear du: eliz-dotriña beintzat ařenetik azkeneraño buruz ondo-ondo ikasia eduki bear du.

Jaunartze ospatsu au egin baño askotxoz ere ařetik asitzen dira apaiz jaunak eliz-dotriñaren ageıketa egiten, eta egun aundi ura inguratzen danean, egun batzuz ařetik egin oi dituzte animako *ejerzizioak*. Egun oietan erakusten zaie ařei anima zeruratzeko *otoitza* bear-beařekoa dala; meza santuaren aunditasuna, bizitza guztiko aitorketa egiteko azterketa egiten lagundu, bizitza guztiko aitorketa egitea guztientzat osasungařia izateaz gañera, batzuentzat bear-beařekoa izan leike-ta; jaunartzeak dakartzkin

aberastasunak; gero bizitza guztian eraman beardan biziera antolatu, jaunartzerako elizabestiak ikasi, ta abar.

Emen jartzen degu eři txiki baten ikusi ta on iritxi zitzaiguna.

Jaunartze auřeko asteazken egunetik biltzen ziran auřak elizara goizeko zortzi ordu ta laurdenetan, eta ara goiz ta ařatsalde egiten zutena.

Asteazken goizean

8 ta laurdenetan. — Auřak apaizarekin batera goizeko otoitzak egiten zituzten. Otoitzaren beartasuna ta meza santuaren aunditasuna len erakutsiaz gañera itz gutxitan beřizten zien apaiz-buruak.

8 1/2'tan. — Meza entzun, liburutxo onek dakarkin eran. «*Meza entzuteko era*» 53'go ořian.

9'tik 9 1/2'ra.—Jaungoikoak mundu ontara zertara ekaři giñuzen erakutsi, au da: Jaungoikoa ezagutu, maitatu, ta bere aginduak egiñak betiko zoriona iristeko.

9 1/2'tik 10'ra. — Mutiłak alde batera ta neskak beste aldera eraman eta bizitza guztiko asterketa egiten lagundu.

10,tik 10 1/2'ra.—Bakoitza bere aldetik ibiłi jolasak utzi ta beste munduko gauzetan pensatzen.

10 1/2,tik 11'ra. — Pekatuaren gaiztakeria agertu.

11'tik 11 1/2'ra. — Jaunartze egunerako abestiak ikasi.

11 1/2'tan.—Etxera.

Afatsaldean

14'tik 14 1/2'ra.—Efosarioaren aunditasuna agertu.—Onen bidez iristen diran ontasunak.—Egunero esan bear da elizan esatea onena, ori eziñ bada, familiko danak bildurik, bestela beriz norberak bakarik.—Gero aurak erosarioa elizan esaten zuten.

14 1/2'tik 15'ra.—Eriotza.—Jaungoikoak eskatuko digun kontu estua ta bakoitzari emango dion betiko epaia.

15'tik 15 1/2'ra.—Bakoitza bere aldetik.

15 1/2'tik 16'ra.—Pekatu egindako damua artzen ondo erakutsi.

¡Ontan bai alegiñak egiten zitula apaiz jaunak! ¡Bai zeklen damutasunik gabeko aitorketa asko egiten dala!

16'tik 16 1/2'ra.—Sakramentu Santuari ikustalditxo bat egin, Aita Santuaren asmoetarako zerbait otoitz egiñaz.—Gogozko jaunartzea egiten erakutsi ta egin.

Bi gauz oiek maiz egiteko arduratasun aundia sartzen zien apaizak aurei biotzean.

16 1/2'tik 17'ra.—Gero bizitza guztian eraman bear duten biziera antolatu.

17'tan.—Etxera.

Ostegun goizean

8 ta laurdenetan.—Otoitzak aureneko egunean bezela.

8 1/2'tan.—Meza entzun, aureneko egunean bezela.

9'tik 9 1/2'ra.—Jesusek mundura etortzeakin ekari dizkigun ontarteak.—Jesusen jayotza ta Ama Mariaren eta San Joseren mendean eramandako bizitza.

9 1/2 tik 10'ra.—Azterketa auŕeneko egunean bezela.

10 tik 10 1/2 ra.—Bakoitza bere aldetik.

10 1/2'tik 11 ra.—Jesusen Nekaldi ta Eriotza.

11'tik 11 1/2'ra.—Jaunartze-egunerako abestiak ikasi.

11 1/2'tan.—Etxera.

Aŕatsaldean

14'tik 14 1/2'ra.—Eŕosarioa auŕeko egunean bezela.

14 1/2'tik 15'ra.—Infernua zer dan.

15'tik 15 1/2'ra.—Bakoitza bere aldetik.

15 1/2'tik 16'ra.—Beŕiz ere pekatu egindako damua ta pekatuko bideak uzteko asmoa.

16'tik 16 1/2'ra. Aldareko Sakramentuari ikustaldia, ta gogozko jaunartzea, auŕeneko egunean bezela.

16 1/2'tik 17'ra.—Gerorako biziera antolatu.

17'tan.—Etxera.

Ostiral goizean

8 ta laurdenetan.—Goizeko otoitzak, auŕeneko egunean bezela.

8 1/2'tan.—Meza entzun, auŕeneko egunean bezela.

9'tik 9 1/2'ra.—Aldareko sakramentuan eskeintzen zaigun neuŕigabeko emaitz guztiz aberatsa.

9 1/2 tik 10'ra.—Azterketa, auŕeneko egunean bezela.

10'tik 10 1/2'ra.—Bakoitza bere aldetik.

10 1/2'tik 11'ra.—Jesusen Piztuera ta bere zerura igotzea. Il zan Jesus, gu ere ilko gera; Piztu zan Jesus, gu ere piztuko gera; igo zan Jesus zerura, gu ere igoko gera zerura, Jesusek erakutsitako bidetik ibiltzen bagera.

11'tik 11 1/2'ra.—Jaunartze egunerako abestiak ikasi.

11 1/2'tan.—Etxera.

Af̃atsaldean

14'tik 14 1/2'ra.—Er̃osarioa, aur̃eneko egunean bezela.

14 1/2'tik 15'ra.—Zerua zer dan.

15'tik 15 1/2'ra.—Bakoitza bere aldetik.

15 1/2'tik 16'ra.—Ber̃iz ere pekatu egindako damua, baña maitasunezkoa.

16'tik 16/12'ra.—Gurutz bidea.

16 1/2 tik 17'ra.—Gerorako biziera antolatu.—Aitorketa nola egin bear duten erakutsi; aitorlearen galderen zai egon gabe, lenengo agindutik asi ta utsegite ta pekatu guztiak berak esan ditzaten. Or̃ela, orain eta gero, bizitza guztian aitorketa er̃ezago ta laister̃ago aitorlearen laguntzarik gabe egiten ikasiko dute.

17'tan.—Etxera.

Larunbat goizean

8 ta laurdenetan.—Goizeko otoitzak, aur̃eneko egunean bezela.

8 1/2'tan.—Meza entzun, aur̃eneko egunean bezela.

9'tik 9 1/2'ra.—Jaunartze onak animari dakartzkiozkan ontasunak eta jaunartze txa-

ŕak ekaŕiko liokean madarikazioa.—Judas'i gertatua.

9 1/2'tik 10'ra.—Bakoitza bere aldetik.

10'tik 10 1/2'ra.—Jesusek, Osti santuan gugana etortzeakin agertzen digun maitasuna eta nola erantzun bear diogun maitasun oŕeri.

10 1/2'tik 11 1/2'ra.—Uŕengo egunean jaunartze garaian nola ibiḷi bear dan erakutsi.

11 1/2'tan.—Etxera.

Aŕatsaldean

14'tik 14 1/2'ra. — Eŕosarioa, auŕeko egunean bezela.

14 1/2'tik 15'ra.—Egitera dijoazten aitorketa ta uŕengo eguneko jaunartzearen aunditasuna beŕiztu.—Jesusek sakramentu oietan agertzen digun maitasuna.—Nor dan Ostian datoŕen ori, norengana datoŕen, zertara datoŕen, zergatik datoŕen.—Guztia maitasunagatik egiten da.

Ejerzizio oien ondoren auŕak Jaangoikoaganako maitasunez biotzak bero-bero egiñik, burua beratu ta pentsamentua Jesusengan jasorik ixil-ixiḷik aitorketa egitera joaten dira.

Lenbiziko jaunartze ospatsua egiteko egunean

Jaunartze ospatsua egiteko egunean, jai aundi oni dagokionez eta bakoitzak lezaken neuŕian, apaiñ-apaiñ, gorputza baño anima

apañago, aingeruz inguraturik joaten dira auŕak zeru luŕen jabea dan Jesukristo gure Jauna zeruan dagon bezelaxe beren animetan artzera.

Jaunartzeko meza, len aitatu degun eŕi txiki artan, zortziretan zan, toki geienetan izango dan bezela: *Meza entzuteko era*, apaiz batek esan eta ume guztik erantzun. ¡Beñere bata egun oŕetan bai zoragaŕia izaten dala era oŕetan entzuten dan meza! 53'go oŕian dago.

Ofertorioan *Jainkoaren Ama* abestu zuten; Ostia jaso ondoren *Or zaude Jesus*; apaiz-nagusiak itzaldi bigun ta samuŕa egin zien eta sinismen itxaropen ta maitasuneko egintzak egin ondoren, liburu onen atzean jaŕirik dauden *Lenengo jaunartzerako* abestiak kantatu. Jaunartze garaian, auŕak jaunartu bitartean, eŕi guziak bere otoitzat kantatuz zerura jasotzen zituen. Jaunartu ondoren apaizak beste itzaldi labuŕa, gero liburu onek oŕetarako dakarzkin *Jaunartu ondorenerako* abestiak kantatu; Meza bukatutakoan *Magnificat* eta *Goratu dezagun*.

Aŕatsaldean

Aŕatsaldean danak Bezperetara; ez auŕak bakaŕik, ez, baita etxeko guztiak ere. ¡Ura zan edertasuna! Eŕosarioa esan ondoren apaiz batek itzaldia egin eta ume batek pulpitora igorik irakuŕi zuen Batayoan egindako agindueri beŕizkuntza. Ala nolakoa zan;

Batayoan egindako aginduen-beŕizkuntza

Maitasunezko sakramentuan zauden Jaun aundia: Nere lagun guztien izenean zorioneko egun onetan Batayo santuan egindako agintzak beŕiztu nai ditut. ¡Bai aundia izandu zala, Jauna, zure onerakutsia beste ume askoren artean gu zure semetzat artu ta, gure animak zure grazisko soñeko edeŕakin apaindurik, zurekin zeruan betiko zorionekoak izateko diña egin giñuzenean! Ontarte onegatik, Jauna, gure aitordekoak gure izenean beti beti zureak izango giñala itzeman zizuten. Nik, Jauna, nere lagun guztien izenean nere ta oien biotz, anima, gorputz ta izatasun guztia zure biotz garbi ta santuari osoosorik ematen dizkat. Argaitzatzu, Jauna, ar-gaitzatzu, zureak gera-ta.

Bai, Jauna; Ama Birjiñaren, gure gurasoen eta emen dauden kristau guztien auŕean egi-egiz agintzen dizugu biotz eta anima guztiaz maitatuko zaitugula. Ez gera, ez, zutzaz

beiñere aztuko. Zure graziaren laguntzaz iges egingo diegu munduari ta bere erakuste gaistoari; garaitu eta menderatuko ditugu aragiaren griña okeŕak. Elizaren ume onak izatea, zeruko Amaren magalean bizitzea ta animak zeruratzea da gure nai ta gogo bizia, gero eriotz on baten ondoren zeruan Zuri gorapenak beti kantatzeko. Alaxen.

Azkenik elizako kristau guztiak zutik jaŕirik *Goratu dezagun* abestu ta oŕekin bukatu zan egun artako elizkizuna. Baña uŕengo egunerako-ŗe zerbait gelditu zan.

Bigaramonean

Esker-meza

On egiñak esker-erakutsia eskatzen badu, Jaunari eskeŕak ematea bidezkoa izango da, noski. Ala ezagutzen zuten beintzat lenago aitatu degun eŕi txiki artan eta beste toki geiagotan ere bai.

Jaunartze ospatsua egindako bigaramonean, auŕak, auŕeko egunean zituzten soñeko apañakin eta beren gurasoak aldamenean zituztela joan ziran elizara auŕak eta gurasoak, guztiak, eskeŕak emanaz jaunartu ta esker-meza (ala deitzen diote) entzutera.

Mezako Ofertorio'an, Ostia jasotakoan, ta jaunartze garaian abestu zituzten *Jainkoaren Ama, Or zaude Jesus, Ona Bildots, Sinispengo mirari* ta abar.

Mezaren ondoren Luistaren anaidean, Mariaren Alabenean, Jesusen Biotzarenean eta gañerako Anaideetan beren izenak eman zituzten. Apaiz-nagusiak berriz errosarioak, medalak, jaunartze eguneko oroigarritzat *estanpak* aurrei eman ere bai.

Zure errian orrelako oiturarik ez badago, zoaz zu beintzat zure gurasoekin jaunartu ta esker-meza entzutera, ta ziur egon: Jaunari atsegin aundia orrekin emango diozu. Ta emendik aurrera, *ejerzizioetan* asmoa artuko zenuen bezela, luistarren edo Mariaren Alaben illeroko jaunartze ta elizkizunetara joateari ez beiñere utzi, ta artutako bizierari zuzen jarraitu.

MEZA LAGUNTZEKO ERA

Apaizak.—In nómine Patris, et Fílií et Epíritus Sancti. Amen. Introíbo ad altare Dei.

Lagunak. Ad Déum, qui lætíficat iuventutem méam.

A. Iúdica me, Deus et discerne causam méam, de gente non sancta, ab hómine iniquo et doloso érue me.

L. Quia tu es, Deus, fortitudo mea; quare me repulisti, et quare tristis incedo dum affigit me inimicus?

A. Emitte lucem tuam, et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula túa.

L. Et introibo ad altare Dei; ad Deum qui lætíficat inventutem meam.

A. Confitebor tibi in cíthara, Deus, Deus meus, quare tristis es ánima mea, et quare conturbas me?

L. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei, et Deus meus.

A. Gloria Patri et Filio et Spíritui Sancto.

L. Sicut erat in principio et nunc et semper, et in sæcula sæculòrum. Amen.

A. Introíbo ad altare Dei.

L. Ad Déum, qui lætificat iuventutem meam.

A. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

L. Qui fecit cœlum et terram.

A. Confíteor Deu omnipotenti, etc. Et vos fratres, orare pro me ad Dóminum Deum nostrum.

L. Misereatur túi omnípotens Deus, et dimissis peccatis túis, perducat te ad vitam æternam.

A. Amen.

L. Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Vírgini, beato Michaëli Archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis Apostólis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis et tibi, Pater; quia peccavi nimis cogitatione, verbo et ópere; mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beatam Maríam semper Vírginem, beatum Michaêlem Archángelum, beatum Joanem Baptistam, sanctos

Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos et te, Pater, orare pro me ad Dóminum Déum nostrum.

A. Misereatur vestri omnípotens Deus, et dimissis peccatis vestris perducat vos ad vitan æternam.

L. Amen.

A. Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tríbuat nobis omnipotens et misericors Dóminus.

L. Amen.

A Deus, tu conversus vivificabis nos.

L. Et plebs túa, lætábitur in te.

A. Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

L. Et salutare tüum da nobis.

A. Dómine, exaudi orationem meam.

L. El clamor meus ad te véniat.

A. Dóminus vobiscum.

L. Et cum spíritu túo.

«Kyrie»'ra eltzean:

A. Kyrie, eléison.

L. Kyrie, eléison.

A. Kyrie. eléison.

L. Christe, eléison.

A. Christe, eléison.

L. Christe, eléison.

A. Kyrie, eléison.

L. Kyrie, eléison.

A. Kyrie, eléison.

«Kyrie» edo «Gloria» ondorean:

A. Dóminus vobiscum.

L. Et cum spíritu túo.

«Oremus» bukatzean:

L. Amen.

«Epistola» bukatzean:

L. Deo grátias.

«Ebangelio»'an:

A. Dóminus vobiscum.

L. Et cum spíritu túo.

A. Initium vel Sequéntia sancti Evangélii secundum, etc.

L. Glória tibi, Dómine.

«Ebanjelioa» bukatzean:

L. Laus tibi, Christe.

A. Dóminus vobiscum.

L. Et cum spíritu túo.

«Orate fratres»'ean:

L. Suscipiat Dóminus sacrificium de mánibus túis, ad landem el glóriam nóminis súi; ad utilitatem quoque nostram totiusque Ecclesiæ súæ santæ.

«Prefacio»'an

A. Per ómnia saecula saeculorum.

L. Amen.

A. Dóminus vobiscum.

L. Et cum spíritu túo.

A. Sursum corda.

L. Habemus ad Dóminum.

A. Grátias agamns Dómino Deo nostro.

L. Dignum et iustum est.

«Pater noster»'ean:

V. Per ómnia saecula saeculorum.

L. Amen.

«Pater noster» bukatzean:

A. Et ne nos inducas in tentationem.

L. Sed libera nos a malo.

Ostia puskatzean:

A. Per ómnia saecula saeculorum.

L. Amen.

A. Pax Dómini sit semper vobiscum.

L. Et cum spíritu túo.

Jaunartze-ondorean:

A. Dóminus vobiscum.

L. Et cum spíritu túo.

«Oremus»'ak bukatzean:

L. Amen.

A. Dóminus vobiscum.

L. Et cum spíritu túo,

A. Ite, Missa est, vel Benedicomus Dómino.

L. Deo grátias.

Ilen mezatan:

A. Requiescant in pace.

L, Amen.

Onespenean:

A. Benedicat vos... Spiritus Sanctus.

L. Amen.

«Azken-Ebangelioa»'n

A. Dóminus vsbiscum.

L. Et cum spíritu túo.

A. Initium vel Sequéntia Sancti Evangélii secundum etc.

L. Glória tibi Dómine.

«Ebangelioa» bukatzean:

L. Deo grátias.

ELIZ - ABESTIAK

MEZETAKO

Asierako:

Asperges me,—Dómine, hyssópo, et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor—Miserére mei, Deus, secúndum magnam misericórdiam tuan.—Gloria etc.—Asperges me, etc.

V. Ostende..... tuam.

R. Et salutáre tuum da nobis.

V. Dómine..... meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Pasko aldian:

Vidi aquam—egredientem de templo a látere dextro, allelúia: et om-

nes, ad quos pervénit aqua ista, salvi facti sunt, et dicent, allelúia, allelúia. =Confitémini Dómino quóniam bonus: quóniam in séculum misericórdia ejus. =Gloria, etc. Vidi aquam etc.

Kyrie eléison *(iru aldiz)*.
Christe eléison *(iru aldiz)*.
Kyrie eléison *(iru aldiz)*.

Gloria in excelsis Deo

Et in terra pax hominibus—bonæ voluntátis.=Laudámus te=Benedícimus te=Adorámus te=Glorificámus te.=Gratias ágimus tibi—propter magnam glóriam tuam=Dómine Deus, Rex Cœlestis, Deus Pater omnipotens=Dómine Fili unigénite,—Jesu Christe.=Dómine Deus,—Agnus Dei, —Filius Patris.=Qui tollis peccata mundi.—miserére nobis,=Qui tollis peccáta mundi,—suscipe deprecatiónem nostram.=Qui sedes ad déxteram Patris,—miserére nobis.=Quóniam tu solus sanctus.=Tu solus Dóminus.—Tu solus Altíssimus —Jesu Christe.=Cum Sancto Spíritu,—in glória Dei Patris.=Amen.

Ebanjeliokoan erantzuteko

Dóminus vobiscum,—Et cum spiritu tuo.

Sequentia sancti Evangélii secundum (Joannem)=Glória tibi, Dómine.

Credo in unum Deum

Patrem omnipoténtem,—factorem cœli et terræ, visibílium omnium,—et invisibilium.=Et in unum Dóminum Jesum Christum. Filium Dei unigénitum.=Et ex Patre natum—ante ómnia sæcula.=Deum de Deo,—lumen de lúmine;—Deum verum de Deo vero=Génitum, non factum,—consubstantiálem Patri:—per quem ómnia facta sunt.=Qui propter nos hómines,—et propter nostram salútem, descendit de cœlis.=Et incarnatus est de Spíritu Sancto—ex María Virgine:—Et homo factus est.=Crucifixus étiam pro nobis:—sub Póntio Piláto—pássus et sepúltus est.=Et resurréxit tértia die,—secundun Scriptúras=Et ascéndit in cœlum:—sedet ad déxteram Patris.=Et iterum

ventúrus est cum gloria:—judicáre vivos, et mortuos;—cujus regni non erit finis.=Et in Spíritum Sanctum, Dóminum,—et vivificántem;—qui ex Patre Filioque procedit.=Qui cum Patre, et Filio,—simul adorátur,—et conglorificátur,—qui locútus est per Prophétas.=Et unam, sanctam, cathólicam et apostólicam Ecclésiam.—Confiteor unum baptisma—in remissiónem peccatórum.=Et expecto resurrectiónem mortuórum.=Et vitam venturi sæculi.=Amen.

Prefazioan erantzuteko

Per omnia sæcula sæculórum.=Amen.

Dóminus vobiscum.=Et cum spiritu tuo.

Súrsum córda.=Habémus ad Dóminum.

Gratias agámus Dómino Deo nostro=Dignum et justum est.

Santus'ean.

Sanctus, — Sanctus, — Sanctus,—Dóminus Deus Sábaoth=Pléni sunt

cœli et terra glória tua.—Hosanna in excelsis.

Benedictus qui venit in nómine Dómini. Hosanna in excélsis.

Pater Noster'ean

Et ne nos indúcas in tentatiónem. =Sed líberanos a malo.

Agnus'ean.

Agnus Dei;—qui tollis peccáta mundi,—miserere nobis.
Agnus Dei,—qui tollis peccáta mundi,—miserere nobis.
Agnus Dei,—qui tollis peccáta mundi,—dona nobis pacem.

IGANDEKO BEZPERAK

Pater Noster. Ave Maria

V. Deus in adjutórium méun intende.
R. Dómine ad adjuvándum me festina. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. Sicut érat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen. Allelúia.

(Zazpigaŕen igandetik Paskoraño Allelúia'*ren ordez. esaten da:)*

Laus tibi Dómine Rex ætérnae glóriæ.

ANT. Dixit Dominus.
Pasko aldian. Alleluia, alleluia, alleluia.

1. — 109'g. eresia

Dabid eŕegeak Jesukristo goratzen du, apaiz, eŕege ta Jaungoiko dala adieraziaz.

DIXIT Dóminus *Domino meo:* * Sede a *dextris meis.*
Donec ponam ini*mi*cos *tuos,* * scabellum *pe*dum tu*o*rum.
Virgam virtútis tuæ emittet Dómi*nus* ex *Si*on: * dominare in medio inimi*co*rum tu*o*rum.
Tecum principium in die virtútis tuæ in splendóri*bu*s Sanctorum: * ex útero ante luciferum *ge*nui te.
Jurávit Dóminus, et non pœni*te*bit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdi*nem* Mel*chi*sedech.
Dóminus a *dex*tris *tu*is, * confrégit in die iræ *suæ* reges.
Judicábit in natiónibus, im*ple*bit ruinas: * conquassábit cápita in *ter*ra mul*to*rum.
De torrénte in *via bi*bet * proptérea exal*ta*bit caput.
Glória *Pa*tri, et Filio, * et Spi*ri*tui *Sanc*to.
Sicut erat in principio, et *nunc*, et *sem*per, * et in sæcula sæcu*ló*rum. Amen.
(Eresi guziak onela *Gloria* esanda bukazen dira).

ANT. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis.

ANT. 2. Magna ópera Dómini.

2. — 110'g. eresia

Jaungoikoak bere Eriari egindako mesedeak aitatu ta goratzen dira.

CONFITEBOR tibi, Dómine, in toto *cor*de *meo*: * in consilio justorum. et congrega*tio*ne.

Magna *o*pera *Do*mini: * exquisita in omnes volunta*tes* *e*jus.

Conféssio et magnificéntia opus *e*jus: * et justitia ejus manet in *sæ*culum *sæ*culi.

Memóriam fecit mirabitium suórum,—miséricors et mise*rator* *Domi*nus: * escam dedit timen*tibus* se.

Memor erit in sæculum testa*men*ti *sui*: * virtútem óperum suórum anuntiabit pópu*lo* *suo*:

Ut det illis heredi*ta*tem *gen*tium: * ópera mánum ejus véritas et *ju*dicium.

Fidélia ómnia mandáta ejus:—confirmata in *sæ*culum *sæ*culi, * facta in veritáte et *ae*qui*ta*te.

Redemptiónem misit *popu*lo *su*o: * mandavit in ætérnum testamen*tum* *su*um.

Sanctum, et terribile *no*men *e*jus: * initium sapiéntiæ ti*mor* *Do*mini.

Intelléctus bonus ómnibus faci*en*tibus *e*um: * laudatio ejus manet in sæcu*lum* *sae*culi.

Ant. Magna ópera Domini exquisita in omnes voluntátes ejus.

Ant. 3. Qui timet Dominum.

3. — 111'g. eresia

Gízon zuzena zoriontsua izango da.

Beatus vir, qui *timet* Dominum: * in mandátis ejus volet *ni*mis.

Potens in terra erit *semen* ejus: * generatio rectorum benedi*ce*tur.

Gloria, et divitæ in *domo* ejus: * et justitia ejus manet in sæculum *sæ*culi.

Exórtum est in ténebris *lumen* rectis: * misérico*r*s, et miserator, et *ju*stus.

Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat,—dispónet sermónes suos *in ju*dicio: * quia in æternum non commo*ve*bitur.

In memória ætérna *erit* justus: * ab aunditione mala nón ti*me*bit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino,—confirmátum *est cor* ejus: * non conmovébitur donec despíciat inimicos *su*os.

Dispérsit, dedit paupéribus,—justítia ejus manet in sœ*culum* sœculi: * cornu ejus exaltábitur in *glo*ria.

Peccátor vidébit et irascétur,—déntibus suis frenet *et ta*bescet: * desidérium peccatorum pe*ri*bit:

Ant. Qui timet Dominum, in mandatis ejus cupit nimis.

Ant. 4. Sit nomen Dómini.

4.—112'g. eresia

Jaungoikoaren guzialtasuna ta beartsuenganako eŕukia aintzatzen dira.

LAUDATE, *pueri*, *Do*minum: * laudáte *nó*men *Do*mini.

Sit nómen Dómini *benedic*tum, * ex hoc nunc, et *us*que in sæculum.

A solis ortu usque *ad* occ*a*sum, * laudábile *no*men *Do*mini.

Excélsus super omnes *gen*tes *Do*minus, * et super cœlos *glo*ria *e*jus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in *al*tis *ha*bitat, * humília réspicit in cœlo *et* in *ter*ra?

Suscitans a *ter*ra *in*opem, * et de stércore erigens *pau*perem:

Ut cóllocet eum *cúm* principibus *po*puli *sui*.

Qui habitáre facit stéri*lem* in *do*mo, * matrem filio*rum* læ*tan*tem.

ANT. Sit nomen Dómini benedictum in sæcula.

ANT. 5. Deus autem noster.

5.—112'g. eresia

Israeldarak Ejipto'tik ateratzerakoan Jaungoikoak egindako mirariak, gogoratzen dira.

In éxitu Israel *de Ægypto*, * domus Jacob de popu*lo* bárbaro:

Facta est Judæa sanctifi*catio* ejus, * Israel potes*tas* ejus.

Mare *vidit et* fugit: * Jordánis convérsus est *re*trorsum.

Montes exsultavé*runt ut a*rietes: * et colles sicut *agni* ovium.

Quid est tibi, ma*re quod fu*gisti? * et tu, Jordánis, quia convérsus es *re*trorsum?

Montes, exsultastis *sicut a*rietes, * et, colles, sicut a*gni ovium?*

A fácie Dómini *móta est* terra, * a fácie De*i* Jacob:

Qui convertit petram in *stagna a*quarum, * et rupem in fontes *a*quarum.

Non nobis, Dó*mine, non* nobis: * sed nómini túo *da* gloriam.

Super misericordia tua, et ve*ritate* tua: * nequándo dicant Gentes: Ubi est Déus *e*orum?

Deus autem *noster in* cœlo: * omnia quæcúmque vólu*it* fecit.

Simulácra Géntium ar*gentum et* aurum, * ópera manu*um* hóminum.

Os habent, *et non lo*quentur: * óculos habent, et non *vi*débunt.

Aures habe*nt, et non* audient: * nares habent, et non *ódo*rabunt.

Manus habent, et non palpábunt:—pedes habent, et *non ámbu*labunt: * non clamábunt in guttu*re* suo.

Símiles illis fiant qui *faciunt* ea: * et omnes qui confídunt *in* éis.

Domus Israel spe*rávit in* Dómino: * adjutor eórum et protector *e*orum est.

Domus Aaron spe*rávit in* Dómino: * adjutor eórum et protector *e*orum est.

Qui timent Dóminum spera*verunt in* Domino: * adjutor eórum et protector *e*orum est.

Dóminus me*mor fuit* nostri: * et benedi*xit* nobis:

Benedixit *domu*i Israel: * benedixit domu*i* Aaron.

Benedixit ómnibus, *qui timent* Dóminum, * pusíllis cum *ma*joribus.

Abjíciat *Dominus* super vos: * super vos, et super fil*ios* vestros.

Benedí*cti vos* Domino, * qui fecit cœlum *et* terram.

Cœ*lum cœli* Domino, * terram autem dedit fili*is* hominum.

Non mórtui lauda*búnt te* Domine, * neque omnes qui descéndunt in *in*fernum.

Sed nos qui vívimus, bene*dicimus* Domino, ex hoc nunc et úsque *in* sæculum.

Ant. Deus autem noster in cœlo, ómnia quæcúnque vóluit, fecit.

PASKO ALDIAN : Allelúia, allelúia, allelúia.

(Orain apaizak *Kapitulua* esaten du, ta *Deo gratias* erantzuten zayo).

Ereserkia

Lucis Creator optime
Lucem dierum proferens,
Primordiis lucis novæ,
Mundi parans originem :
Qui mane junctum vesperi
Diem vocari præcipis:
Illabitua tetrum chaos
Audi preces cum fletibus.
Ne mens gravata crimine,
Vitæ sit exsul munere,
Dum nil perenne cogitat,
Seseque culpis illigat.
Cœleste pulset ostium:
Vitale tollat praemium:
Vitemus omne noxium:
Purgemus omne pessimum.
Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu Paraclito,
Regnans per omne sœculum. Amen.

V. Dirigatur, Dómine, orátio mea. R. Sicut incénsum in conspêctu tuo.

Andre Mariaren Abestia

Magnificat * ánima mea Dominum,

Et exsultávit spiritus meus * in Deo salutari meo.

Quia respéxit humilitátem ancillæ suæ : * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus a progenie in progénies * timentibus eum.

Fecit poténtiam in brachio súo: * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit potentes de sede, * et exaltavit humiles.

Esuriéntes implevit bonis: et divites dimisit inanes.

Suscépit Israel puerum suum, * recordátus misericordiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros,* Abraham, et sémini ejus in sæcula.

(Abestiño edo antifona ondoren, apaizak egunari egokitzen zaizkan *Otoitzak* esaten ditu, **ta** azkenengoaren ondoren):

a) Dóminus vobiscum. *e)* Et cum spiritu tuo.

a Benedicámus Domino. *e)* Deo gratias.

a) Fidelium animæ per misericordiam Dei requiéscant in pace. *e)* Amen.

a) Dominus det nobis suam pacem, *e)* Et vitam ætérnam. Amen.

Eta *Andre Mariaren Abestiño* abetako (urtealdiari egokitzen zaiona) abestutzen da:

Abendutik Otsaila'ren 2'ra

ALMA Redemptóris Mater, quæ pérvia cœli-Porta manes, et stella maris, succúrre caden-

Súrgere qui curat,pópulo: tu quæ genuisti,[ti,
Natúra miránte, tuum sanctum Genitórem.
Virgo prius ac postérius, Gabriélis ab ore
Sumens illud Ave peccatórum miserére.

a) Angelus Dómini nuntiávit Mariæ. *e)* Et concépit de Spiritu Santo

edo

a) Post partum, Virgo, inviolάta permansisti. *e)* Dei Génitrix, intercède pro nobis,

Otsaila'ren 2'tik Pasko-aldira.

AVE, Regina cœlorum.
Ave, Dómina Angélorum:
Salve radix, salve porta
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude, Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa,
Vale o valde decóra,
Et pro nobis Christum exora.

a) Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta.

e) Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Pasko-aldian

a) Regina cœli laetare. Alleluia.

e) Quia quem meruisti portare, Alleluia.

a) Resurrexit sicut dixit, Alleluia.

e) Ora pro nobis Deum, Alleluia.

a) Gaude et lætare, Virgo María, Alleluia.

e) Quia surrexit Dominus vere, Alleluia

Irutasun Deunetik Abendura

SALVE, Regina, Mater misericórdiæ, vita, dulcédo et spes nostra, salve. Ad te clamámus, éxsules, fílii Hevæ. Ad te suspirámus, geméntes et flentes in hac lacrimárum valle. Eia ergo, advocáta nostra: illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte. Et Jesum benedíctum fructum ventris tui, nobis post hoc exsílium osténde. O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.

a) Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix.
e) Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

EUKARISTIARI

«Pange lingua—Tantum ergo.»
(82'go oŕian).

O salutaris

O sálutaris Hóstia
Quæ cœli pandis óstium,
Bella premunt hostília,
Da robur, fer auxílium.
Uni trinóque Dómino
Sit sempitérna glória
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria. Amen.

Goratu dezagun

1

Goratu dezagun alkar arturik
Gure Jaun laztana,
Kristo Eroslea, Ostian dagoena,
Gurtu zagun apal auzpezturik.
¡Gora ta gora Jesus
Zeru ta luŕen Jaun eta Jabea!
Oyu alaiak zuri, orain ta beti
Maitasuna zuri, Jaun maitea.

2

Ogiyen antzpian Jainko aundia
Janari egiñik
Ostian dago gaxoen sendakiya
Otoitz bada, otoitz biotzetik
Gora ta gora ....
....

Gurtu zagun

1

Jesus maitia zan azken atarian
Bera eman nairik ardo ta ogian,
Guretzat zalarik iltzeko auŕian
Maitasunak zeukan biotza mendian
Gurtu zagun beti Jesus Jainko Jauna
Sakramentu ontan gurekin dagoena.

2

Apostoluari miñez esan diye:
«Ni gaur saldua naiz, biyar ilko naute:
Aitarenganako denbora zait bete,
Ona orain zenbat zaituztedan maite».
Gurtu zagun beti Jesus Jainko jauna,
Sakramentu ontan gurekin dagoena.

3

Ogia arturik mintzo da Jainkoa:
«Au da nere Gorputz» zuek jatekoa
Oro bat arturik ontziyan ardoa:
«Au da nere odol» isuritzekoa.
Gurtu zagun beti Jesus Jainko Jauna,
Sakramentu ontan gurekin dagoena.

4

«Jan edan zazue guziak ontatik
Zuekin bat nadin izan orain danik
Egizue gero egin detana nik
Nere gaurko itzak gogoan izanik».
Gurtu zagun beti Jesus Jainko Jauna,
Sakramentu ontan gurekin dagoena.

Ona Bildots

Ona bildots eztia
Egiazko ogia
Zerutik da jetxia
Jainko maitia

Gure Artzai ona
Ta Egilea,
Aitarik maiteena,
Zeru-emalea,

Ostian zaudela
Degu sinisten,
Zeruan bezela
Or zu arkitzen,

Ziñez gurtzen zai-
[tut,
Jesus eztia,
Aŕen emaidazu
Goi-sinistia.

O biotz maitia,
Deitzen gaituzu;
Gugan egotia
Bilatzen dezu,

Eskeñi nai dizut
Nere biotza,
Aŕen sutu zazu
Dago-ta otza.

Zaitut maitatuko
Orain luŕean,
Gero maitatzeko
Zeru edeŕean.

Or zaude Jesus

Or zaude Jesus
Aldarean
Gorde nai zaitut
Biotzean.

Zeruetako Jaun aundia,
Egiñik gure janaria;
O maitetasun ugaria
Gizonarentzat geyegia.

Ontasun danen ituŕia,
Iltzeko gure egaŕia,
O eskutapen pozgaŕia,
Zeru ta luŕen miraria.

Ondo gabeko itxasoa,
Zerutik jetxi zeran sua,
O maitetasun ain osua,
Animarentzat txit gozua.

Sinispengo mirari

1

Sinispengo mirari
Txit aŕigaŕiya,
Ogiaren irudiz
Jesus estalia;
Ura bera gurtzen det
Aldare gañean
Ura bera jaten det
Egiz Jaun-artzean.

2

Nere begiak Jesus
An ez dute ikusten,
Oro bat sentzukiyak
Ez dute nabaitzen;
Baña zalanz gabe det
Au dala sinisten,
Sinismenaren argiz
Au det ezagutzen.

3

Jesusek egin zuen
Azken Aparia,
Janaritzat emanik
Bere Aragia.
Aragi Deun ura
Jaten det nik ere,
Ura janik biotza.
Zorionez bete.

4

Gurutz baten josita
Neretzat il zana
Zorionez jantzita
Zerura joan zana
Ura Sakramentuan
Dago estalia
Ura bera luŕean
Nere janaria.

Auŕen lenengo Jaunartzerako

1

Eŕiak.
Auŕak gora biotzak
Zuen Jainkoari
Auzpeztu-re zaitezte
Jesus maiteari.

2

Auŕak.
Apalki auzpezturik
Egun aundi ontan
Gaude emen guziyok
Jesusen oñetan...

3

Eŕiak.
Ona nun etoŕi dan
Jaunaren eguna
Zuengana dator gaur
Zeruemale ona.

4

Auŕak.
Oi egun doatsua
Etoŕi zaiguna,
Nork aditu lezake
Gure zoriona.

5

Eŕiak.
Dei zaiozute auŕak
Ama Birjiñari
Aingeru ta zeruko
Santu guziari.

6

Auŕak.
O Birjiña Maria
Gure Ama ona
Guretzat otoi zazu
Zure Jesus Jauna

7

Eŕiak.
Uts egite askokin
Zuen gurasoak
Naigabetu badira
Damu, aur gaisoak.

8

Auŕak.
Barkatu, bai, barkatu
Aita eta ama,
Pake santuan guazen
Jainkoarengana.

Jaun artu ondoren

1

Eŕiak.
Auŕak, ¿zuen biotzak
Zer ote diote?
Guzien izenian
Esan zaiguzue.

2

Auŕak.
Pozkario aunditan
Orain gera sartu,
Jaunak gaituelako
Gu gaur ikustatu.

3

Eŕiak.
Ai zer grazi aundia
Zuen animetan,
Artu dezuten, auŕak
Orain une ontan.

4

Auŕak.
¡Nola biar bezela
Gera mintzatuko
Jesusi esker onak
Ongi biurtzeko!

5

Eŕiak.
Aundia da egiaz
Daukazuten poza,
Eman Jesusi, eman
Betiko biotza.

6

Auŕak.
Jesus degu gurekin
Gu ere arekin,
Zeruan gaiteala
Danok elkaŕekin.

Jesusen Biotzari

Ez da zerurako
Beste biderik
Jesusen Biotza
Bezelakorik.

1

Jesusen Biotza
Begiraturik
Guretzat ez dauka
Eŕuki baizik.

2

Biotz ori dago
Beti zabalik
Pekatarientzat
Itxi gaberik.

3

Zeru ta lurean
Ez da biotzik
Jesusenak ainbat
Maite gaitunik.

4

O Jesus maitea
Ar itzatzu gaurtik
Guzion biotzak
Zure oŕen gatik.

Egaz dijoa uxoa

Eŕiak.
Egaz dijoa uxoa
Bere uxotegira,
Jesus, nere anima
Zure Biotzera.

Batek.
Uxoa izango alnitz
Egaz egiteko:
Zugan nere kabia
Nik nuke jaŕiko.

Izan zaítez

Izan zaitez beti
Jesus maitea,
Gure biotzaren
Jaun ta Jabea.

1
Jesusen Biotza
Dago suturik
Maitasuna agertzen
Alde guzitik.

2
¿Nun arkituko da
Biotz gogoŕik,
Biotz onen suban
Urtuko ez danik?

3
Ez du Jesus onak
Ez atsegiñik
Gu oso bereak
Egin gaberik.

4
Bere biotzean
Danok arturik
Geratzen da Jauna
Pozez beterik.

5
O Jesus maitea!
Artu bai pozik
Guztion biotzak
Betiko gaurtik.

6
Or bizi nai degu
Maitez urturik
Zure biotzean
Ongi gorderik.

O Biotz maite

O Biotz maite
Maitatia
Zu gure Eŕege
Jaun aundia.

1 Goazen kristauak
Ain da munduan
Nola zeruan
Agurgaŕi.
Goazen, guk ere
Au gurtu zagun
Ta gora zagun
Biotz ori.

2 Zu zera, Jesus
Maite-maitea
Nere Jabea
Ta Jainkoa.
Natorkizu ni
Naigabeturik
Ta oso apaldurik
Zure auŕera.

3 Atoz gugana
Jesus maitea
Zure agindua
Betetzera;
Zu zera gure
Jaun eta Jabe
Bizi zu gabe
Ezin gera.

4 Adizkidetzat
Zugandutzera
Zure biotzera
natorkizu;
Artu nazazu
Baŕen oŕetan
Ta eunki danetan
Euki nazu.

Ama Mariari

Jainkua'ren Ama,
Ama guztiz ona,
Zaitugu maite
Beti, beti.

Gure gaiztakerik
Zure biotza
Dute erdiratzen
Xamuŕa bai-ta:

Guzaz izan zazu
Beti eŕukia
Beti, beti.

Gugandik etsayak
Bial itzatzu
Guganontz begiak
Itzuli itzatzu:
Ama guztiz ona
Gure alde egizu
Beti, beti.

Zureak betiko
Izan nai degu
Zure biotz onak
Artuko gaitu:
Ama guztiz ona,
Maitatzen zaitugu
Beti, beti.

Izar eder

Izar eder
Zoragaŕia
Zeru goian
Zera Maria.

1

Goizeko izaŕa
Ez da aiñ edeŕa
Nola dan, María,
Zure soŕera.

2

Guztiz edeŕa
Zera Maria,
Zortzetik zera
Garbi-garbia.

Nere Ama

Nere Ama, txit laztana
Ni zuretzat ar-nazu,
Lagundu ta gorde beti,
Zeruratu nazazu.

Ama batek ezin badu
Semia gaizki ikusi,
¿Nola amarik onenak
Al-izango nau utzi?
Deabruak, griña txaŕak.
Eta mundu galduak
Gogaituta nauke, Ama,
Luzatu zure eskuak:

Lore ilerako

Birjiña guztiz ona
Zeruko Eŕegiña,
Artu zaiguzu koroi
Guk lorez egiña.

1

Lore guziak dute
Edertasun berena,
Baña zu zera lore
Danetan edeŕena.

2

Eguzkia baño-re
Zera edeŕago,
Zuri begira ezin
Azperturik nago.

Goazen guztiok

Goazen, goazen guztiok
Birjiña Amagana
Eskeintzera biotzez
Loretxo eder bana.

1

Lore mota guziak
Luŕaren gañean
Zure antzeko dira
Edertasunean.

2

Berdiñik ez dezula
Garbitasunean
Lirio edeŕak dio
Arantza taŕtean.

Azken-aguŕa

1

Agur Jesusen Ama,
Birjiña Maria,
Agur itxasoko Izar
Dizdiatzalia,
Agur zeruko Eguzki
Pozkidaz betia,
Agur pekatarien
Kaya ta estalpia.

2

Agur gizonen Ama,
Zeruko Eŕegiña,
Ama gozo txit maite
Oberik eziña;
Zugandik joatea
Gauza da samiña,
Agur nere biotzeko
Poz eta atsegiña.

Agur, Ama Maria,
Agur, agur, agur,
Agur sortzez garbia
Agur, agur, agur,
Agur Ama, agur, agur.

1

Birjiñ eder Maria
Jainkoaren Ama
Entzun zazu zerutik
Nere azken kanta.

2

Ama biotzekoa
Ezin det aldegin,
Emen bizi nai nuke
Betiko zurekin.

IÑAZIO DEUNARI

Iñazio, [dia.
Gure Zaindari aun-
Jesusen Lagundia
Zuk bildu
Eta indartu dezu,
Ez da ez etsairik
Jaŕiko zaitzunik
Iñolaz auŕean
Gaurko egunean,
Naiz betor
Luzifer gokaiztua
Utzirik inpernua.
Zure Lagundia
Beti da bildur gabe,
Bere Jaun ta Jabe
Da Jesus aundia

Garaitu ditu
Zure Lagundiak
Etsayak
Ez dauka Eleizak,
Ez Euskal-eŕiak,
Ez dauke bilduŕik
Iñungo aldetik,
Iñazio or dago,
Beti indartsuago,
Dauka Lagundia
Su-gaŕez betia,
Guda guda nairik
Ikuŕiña zabalik,
Gaut'egun guk [gun
Guziok pakea deza-
Beti gau eta egun.

ARKIBIDEA

	Ořì aldea
Itz-auřea	1
Aur on baten bizi-bidea	9
Otoitza	11
Goizeko otoitzak	12
Jan auře ta ondorengo otoitzak	19
Egun bitartekoak	20
Ařatsekoak	21
Aitortza (konfesiyua)	23
Jaunartzea	42
Jaunartu auřeko otoitzak	43
Jaunartu ondorengo otoitzak	47
Eriotz-etsipena	52
Meza entzuteko era (batek esan eta guztik erantzun)	53
Aingeru-otoitza	77

Eraspen edo Debozioak

Sakramentu guztiz deunari ikustaldia	79
Gogozko jaunartzea	80
Jaunaren onezpena egiteko	82
Gurutz-bidea	86
Jesukristoren bost zauriai	99
Jesusen Biotzak egindako amabi Eskeintzak	103
Lenengo bederatzi ostiralak	104
Andre Mariari Agurtza (Eřosarioa)	1(7
Letanik	112
De Profundis	117
Jose Deunari	120
Gonzaga'tar Luis Deunari	121
Kostka'tar Estanislao Deunari	122
Garbitokiko animei	123
Lenengo jaunartze ospatsua egiteko gertuera	126
Animaren *ejerzizioak*	128
Batayoan egindako agindueu beřizkuntza	134
Esker-meza	135
Meza laguntzeko era	137

Ońi aldea

Eliz-abestiak

Mezetako 143
Igandeko Bezperak 147
Magnificat 154
Andre Mariaren lau antifonak 155

Beste abesti batzuek

Eukaristiari 157
O salutaris Hostia 157
Pange lingua 157
Goratu dezagun 158
Gurtu zagun 158
Ona Bildots 159
Or zaude Jesus 160
Sinispengo mirari 160

Auŕen lenengo jaunartzerako

Auŕak, gora biotzak 161
Auŕak, zuen biotzak 162

Jesusen Biotzari

Ez da zerurako 162
Egaz dijoa usoa 162

Ama Birjiñari

Jainkoaren Ama 164
Izar eder 165
Nere Ama 165

Lore ilerako

Birjiña guztiz ona 166
Goazen guztiok 166

Azken-aguŕa

Agur Jesusen Ama 166
Agur Ama Maria 167

Iñazio Deunari

Iñazio 167

Ara emen ARGIA'k argitaratu

ditun iru liburu guztiz onuragaŕik

Argi Done labuŕa

Irakurtzen ikasi ta lenbiziko jaunartze ospatsua egin bitarteko aurtxoentzat.

Utsune aundia betetzera datoŕela, uste degu, liburutxo au.

Merkiak eta galesti xamaŕak atera ditugu. Merkiak noiznairako; galestigoak, oso politak, azal zuriakin, ertzak uŕez goŕituk, lenengo jaunartze ospatsua egiteko egunerako.

ARGI DONEA

Euskeraz egundaño argitaratu dan eliz-l·bururik onena, mamitsu ta edeŕena da.

Bein jaunartze ospatsua egin ezkeroz, ez gizasemerik ezta emakumerik ere liburu au gabe ezin leike gelditu.

Ar zazu bat ikusteko, ta berarekin geldituko zera

¡¡¡ 300 !!!

Irureun eliz-abestiko sorta mardula

Laister jaŕiko da salgai. Beŕeun euskeraz, gañerakoak lateraz.

Or daukatzue Meza Nagusi ta Bezperetarako abestiak.

Egubeŕitarako, Garizuma ta Mixiotarako, Eukaristian, Jesusen Biotzari, Ama Birjiñari, beste Deun batzuei, ta abar ta abar.

¡¡300!! ¡¡Irureun eliz-abesti!!